

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut mezinárodních studií

Katedra evropských studií

Bakalářská práce

2022

Jana Mužíková

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut mezinárodních studií

Katedra evropských studií

**Vliv východního rozšíření Evropské unie v roce 2004 na
pracovní trh Velké Británie: případ města Leeds**

Bakalářská práce

Autor práce: Jana Mužíková

Studijní program: Mezinárodní teritoriální studia

Vedoucí práce: Mgr. Jan Váška, Ph.D.

Rok obhajoby: 2022

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 3.5.2022

Jana Mužíková

Bibliografický záznam

MUŽÍKOVÁ, Jana. Vliv východního rozšíření Evropské unie v roce 2004 na pracovní trh Velké Británie: případ města Leeds. Praha, 2022. 38 s.

Bakalářská práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut mezinárodních studií. Vedoucí práce Mgr. Jan Váška, Ph.D.

Rozsah práce: 62 436

Abstrakt

Tato práce se věnuje vlivům migrace na socioekonomické změny společnosti ve Velké Británii. Popisuje především období, které nastalo po východním rozšíření Evropské unie v roce 2004. Cílem této práce je zkoumat přistěhovalectví a zjistit, jaký měla migrační vlna vliv na Velkou Británii. Na tuto problematiku práce nahlíží z pohledu různých socioekonomických měřítek, jako je například HDP, fiskální ekonomika, dostupnost bytových jednotek a změny veřejných služeb. Následně se specializuje na konkrétní příklad britského města Leeds, kdy je zde porovnán vliv migrace na město s vlivem migrace na celou Velkou Británii. V závěru práce shrnuje reakci společnosti a důsledky, které do ní mělo začleňování nových přistěhovalců.

Abstract

This paper examines the effects of migration on socio-economic change in UK society. In particular, it describes the period that followed the eastern enlargement of the European Union in 2004. The aim of this thesis is to examine immigration and to find out how the migration wave has affected the UK. The thesis looks at this issue from the perspective of various socio-economic measures such as GDP, fiscal economy, housing affordability and changes in public services. It then specialises in the specific example of the British city of Leeds, comparing the impact of migration on the city with the impact of migration on the UK as a whole. The thesis concludes by summarising the response of society and the consequences that the integration of new migrants has had on it.

Klíčová slova

Migrace, Velká Británie, Leeds, Evropská unie, východní rozšíření.

Keywords

Migration, UK, Leeds, European Union, Eastern enlargement.

Title/název práce

The impact of the 2004 eastern enlargement of the European Union on the UK labour market: the case of Leeds

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce Mgr. Janu Váškovi, Ph.D. za trpělivost, ochotu, cenné rady a připomínky při vedení této bakalářské práce.

Obsah

Úvod	2
1 Migrace v kontextu Spojeného království	5
1.1 Východní rozšíření Evropské unie	6
1.2 Přechodná období	7
1.3 Počty příchozích do země.....	8
1.4 Migrace politickou otázkou	10
2 Vliv migrace na pracovní trh	14
2.1 Vliv přistěhovalců ze zemí A8 na pracovní trh	16
2.2 Fiskální dopad migrace na pracovní trh	21
2.3 Hrubý domácí produkt.....	22
2.4 Zaměstnanost	23
2.5 Dostupnost bydlení a veřejných služeb	24
3 Vliv východního rozšíření na město Leeds	27
3.1 Regionální členění	27
3.2 Město Leeds.....	28
3.3 Společnost města Leeds.....	30
3.4 Pracovní migrace ve městě Leeds	32
3.5 Bydlení a veřejné služby ve městě Leeds.....	35
Závěr.....	37
Summary.....	39
Použitá literatura.....	41

Úvod

Volný pohyb pracovníků je jednou ze čtyř svobod a také stavebních pilířů, na kterých je založená Evropská unie a její trh. Pro Velkou Británii byla migrace vždy velmi specifická a ovlivňovala politické procesy v zemi. Velká Británie byla v letech 1973–2020 součástí Evropského společenství a následně Evropské unie, ze které vystoupila na základě referenda o brexitu, které bylo vypsáno ke dni 23. června 2016. Referendum o brexitu sice neznamenalo okamžité ukončení členství v Evropské unii, ale britská vláda se toto přání občanů rozhodla respektovat.

V historii Evropské unie došlo k několika rozšířením, během kterých byli přijati noví členové. V roce 2004 došlo k východnímu rozšíření a do Evropské unie bylo přijato deset nových členů. Těmito členskými státy byly: Česká republika, Maďarsko, Polsko, Slovensko, Slovinsko, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Kypr a Malta. Toto rozšíření ovlivnilo rozmanitost migračních toků do Spojeného království. Připojení států A8¹ k Evropské Unii byl zlomový bod, jelikož migrační politika změnila pracovní trh a také hospodářství a společenství celé země. Práce je zaměřena na vliv migrace na trh a také společnost Velké Británie. Konkrétně jde například o HDP (hrubý domácí produkt), fiskální ekonomiku, dostupnost bytových jednotek, změny veřejných služeb, a to jak na lokální, tak státní úrovni. Tímto případem je město Leeds, který jsem si pro svoji práci vybrala na základě referenda o brexitu. V tomto případě bylo referendum 49,7 % ku 50,3 % pro setrvání v Evropské unii. V případě města Leeds práce popisuje lokální změny na základě migrace po roce 2004. Je nutné podotknout, že změny ve společnosti vychází z mnoha faktorů a migrace může být jen jedním z nich. Na migrační vlny mohou mít vliv také externí události, jako jsou humanitární krize nebo ekonomické poklesy. Jedním z těchto ekonomických poklesů je i ekonomická krize, která zasáhla několik zemí eurozóny v roce 2008.

Cílem mé práce je zkoumat vliv přistěhovalectví ze zemí A8 na pracovní trh Velké Británie a doložit určitou vazbu mezi migranty a změnu socioekonomických podmínek na základě východního rozšíření, otevření pracovního trhu a následné migrace do země. Na základě odborného zkoumání práce odpovídá na výzkumnou otázku, která zní: K jakým

¹ Členské státy připojené k Evropské unii roku 2004 bez Kypru a Malty

socioekonomickým změnám došlo ve Velké Británii po východním rozšíření Evropské unie v roce 2004?

Práci ohraničují tři časové vymezení. Prvním časovým rámcem, kterému se práce věnuje je rok 2004, kdy byla Evropská unie rozšířena a pro nově připojené členy Evropské unie se otevřel neomezený přístup na pracovní trh Velké Británie. Podmínkou pro vstup migrantů ze zemí A8 byla registrační povinnost a limit sociálních dávek. Pracovníci byli povinni se registrovat v systému Worker Registration Scheme (WRS). Od 1. května 2011 byla tato povinná registrace zrušena. Ve stejném roce skončila i přechodná období a částečné uzavření trhu ve zbylých zemích Evropské unie. Rok 2011 je velmi důležitý ještě z toho důvodu, že proběhlo sčítání lidu ve Velké Británii. Posledním důležitým časovým rámcem je rok 2016, kdy bylo podepsáno referendum o brexitu.

Práce je rozčleněná do tří kapitol, z níž první se soustřeďuje na teoretické vymezení migrace v kontextu Spojeného království. Druhá kapitola je zaměřena na vliv migrace na pracovní trh a také na vliv přistěhovalců ze zemí A8. Třetí kapitola je zaměřena na město Leeds a jeho společnost a také vliv rozšíření práve na toto město.

Tato práce je komparační studií, která využívá kvalitativní analýzy sekundárních zdrojů. Porovnává mezi sebou vliv migrace na město Leeds s vlivem migrace na Velkou Británii. Tato práce je založena na základě kompilace sekundárních zdrojů. Těmito sekundárními zdroji jsou zejména odborné články, demografické statistiky a také studie zaměřujících se na dopady migrace ve Velké Británii po roce 2004. Jedná se o zdroje, které jsou zaměřené na pracovníky přicházející do Velké Británie a jejich začleňování do společnosti. Velmi podstatným zdrojem sekundární literatury pro mě byla studie: „Socio-economic inclusion of migrant EU workers in four cities-city report Leeds“², která popisuje sociodemografické charakteristiky přistěhovalců ze zemí A8. Tento zdroj se také zaměřuje na překážky a snahy o socioekonomické začleňování migrantů do společnosti. Dalším důležitým zdrojem dat pro mě byla „The Migration Observatory“³, která má své sídlo při univerzitě Oxford a poskytuje nestrannou a nezávislou analýzu údajů o migraci a migrantech ve Spojeném království. Ve druhé části práce jsou využívány jako zdroje

² Barbara Janta, Joanna Hofman, Emma Harte, Hoorens Stijn *Socio-economic inclusion of migrant EU workers in four cities, City report Leeds*, RAND Europe, May 2015, 11.

³ „Pulling power: Why are EU citizens migrating to the UK?“, The Migration Observatory at the University of Oxford, April 13, 2016.

studie, které jsou založené na jednotlivých případech a také příbězích pracovních migrantů. Jsou to zdroje, které využívají analýzu dat na základě rozhovorů s jedinci. Tito jedinci jsou škála relevantních osob, kteří zastupují občany z řad migrujících ale i domácích obyvatel.

Pro měření migrace do země neexistuje jednotný zdroj. V této práci jsou využívány zdroje na měření migrace na základě statistik, výzkumných článků nebo analýzy dat, které využívají převážně tři základní zdroje měřící migraci v zemi

1) Worker registration Scheme (WRS)

Tímto způsobem bylo možné sledovat příliv a počet migrujících ze zemí A8, jelikož se do tohoto registru byli povinni registrovat všichni, kteří chtěli žádat o práci s výjimkou samostatně výdělečně činných osob. Tento registr byl přímo navržen pro nově příchozí migranty ze zemí A8 na trh práce, aby mohli sledovat počty pracujících migrantů, kteří v zemi pobývají alespoň jeden měsíc. Tento systém byl pouze přechodným opatřením, které bylo ukončeno 30. dubna 2011, jelikož skončilo také přechodné období dalších členů Evropské unie.⁴

2) Labour Force Survey (LFS)

Je výběrové šetření na základě směrnice EU, která zajišťuje důležitý zdroj informací, které zpracovává přistěhovalectví migrantů ze zemí A8. Jedná se o výzkum, který je založený na čtvrtletních cyklech, kdy je datováno 60 tisíc domácností. Do toho jsou započítáváni také lidé žijící v podnájmu. Nejsou započítáváni jedinci žijící v zemi po dobu méně, než je půl roku nebo studenti bydlící na kolejích. Tento způsob představuje určitý vzorek migrantů v produktivním věku ve Velké Británii.

3) National Insurance number

Migrace byla započítávána na základě NINA- národního pojištění, které je povinností pro krátkodobé i dlouhodobé pracovní migranty, ať už jsou zaměstnaní nebo samostatně výdělečně činní.⁵

Všechny tyto databáze mají své omezení, jelikož je mezi započítáváním a příjezdem migrantů do země určitá časová prodleva. Určit přesný počet příchozích migrantů do země

⁴ The impacts of new A8 migration in Leeds," *The Yorkshire and Humber Regional Review*, Summer 2008, 3.

⁵ *Leeds, Local Migration Profile 2020, Migration Yorkshire*, Strategic leadership, local support, 9.

je téměř nemožné, a tak při mapování počtu nově přistěhovalých do země to nevede vždy k přesnému počtu. A i z tohoto důvodu je obtížné určit dlouhodobé změny, které by mohly být způsobeny migrací do země.

1 Migrace v kontextu Spojeného království

Volný pohyb pracovníků je jednou ze čtyř svobod a také stavebních pilířů, na kterých byla založená Evropská unie a její trh. Do dalších svobod, na kterých si Evropská unie zakládá, řadíme: volný pohyb zboží, kapitálu a osob.⁶ Pro Velkou Británii byla migrace vždy velmi specifické téma a má svou dlouhodobou historii na politickém spektru. Jedním z hlavních důvodů specifčnosti země a jejímu přístupu k migraci je ostrovní charakter Velké Británie. Ten umožnil, že během 20. století, kdy do země přicházeli především lidé z Irska nebo zemí Společenství národů Commonwealth, bylo možné kontrolovat hranice země. Vláda tak měla perfektní přehled o počtu příchozích do země.⁷

Migrace do země byla ovlivňována politickými, environmentálními a také ekonomickými faktory, které změnil demografický vývoj této země. Spojené Království je stále zemí s jedním z nejvyšších počtů přistěhovalců a také žadatelů o azyl na světě.⁸ Spolu s migrací se do britské společnosti vklínily také zvyklosti neevropských zemí. Tyto zvyklosti změnily strukturu společnosti, ovlivnily kulturu a způsobily rozmanitost společnosti. Tato rozmanitost a také multikulturalismus se řadí mezi nejvýraznější a nejmotivnější migrační otázky dnešní doby. Tyto otázky mohou vést k nevyváženosti společnosti, která může reagovat diskriminací jednotlivých skupin migrantů, ba dokonce rasismem. Britská politika se této reakce společnosti obávala. Z tohoto důvodu se zaměřovala, aby mezi nově příchozími a přistěhovalci v jednotlivých komunitách vládly dobré vztahy. Politika ve městech byla zaměřena především na to, aby se lidé dobře začleňovali do britské společnosti a dalo by se tak společenské nevyváženosti předcházet.⁹

⁶ Barbara Janta, Joanna Hofman, Emma Harte, 11.

⁷ „Pulling power: Why are EU citizens migrating to the UK?“, The Migration Observatory at the University of Oxford, April 13, 2016.

⁸ Ciaran Devlin and Olivia Bolt, *Impacts of Migration on UK Native Employment: An Analytical Review of the Evidence*, Department for Business, Innovation and Skills, Home Office, March 2014, 4-11.

⁹ *Ibid.*, 11.

1.1 Východní rozšíření Evropské unie

Evropské společenství bylo založeno na snaze o zabránění dalšímu globálnímu válečnému konfliktu po druhé světové válce. Od této doby v Evropě probíhá integrační proces. Velká Británie po druhé světové válce přicházela o své dominantní postavení ve světě, jelikož se soustředovala převážně na udržení vztahů se svými koloniemi. Snažila se své vztahy v zámoří upevnit, z toho důvodu se nezaměřovala na vztahy v koloniální Evropě. Velká Británie nebyla součástí prvních integračních procesů a k Evropskému společenství původně zastávala postoj velmi skeptický. Vstup do společenství, tak znamenal pro Britskou konstituci obrovský krok do neznáma a připojila se k němu později s mnohými výhradami vzbuzujícími obavy. Součástí Evropského společenství a následně Evropské unie bylo Spojené království v letech 1973–2020.¹⁰

V historii Evropského společenství došlo k několika rozšíření. Během těchto rozšíření docházelo k přijetí nových členů do společenství. Dne 1. května roku 2004 byla Unie rozšířena o další členy a bylo tak přijato deset nových členských států. Těmito členskými státy byly: Česká republika, Maďarsko, Polsko, Slovensko, Slovinsko, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Kypr a Malta. Tímto aktem došlo k zásadní změně v politice ve východní Evropě, jelikož osm z těchto deseti zemí bývalo součástí východního bloku. Tímto aktem se rozhodlo o přiklonění těchto států k západu a otevřely se tak dveře migraci z východní části do zbytku Evropy.

Mezi nově připojenými státy a státy bývalých členských států byla jistá nevyváženost, jelikož nově připojené státy nebyly ekonomicky silné a stejně stabilní jako státy stávající. Rozšířením v roce 2004 obyvatelstvo v Unii vzrostlo o 20 %, počet obyvatel se tak díky připojení v roce 2005 pohyboval kolem 462,5 milionů obyvatel. Toto připojení tedy způsobilo odlišné směřování společnosti i složení obyvatelstva.¹¹ Východní rozšíření Evropské unie v květnu roku 2004 bylo zlomovým bodem, který neovlivnil jen migraci do země, ale i změny na pracovním trhu a také hospodářství a společnost celé země. Příliv pracovních migrantů byl ale mnohem vyšší, než se původně předpokládalo.¹²

Jak už jsem výše zmínila, pravidla Evropské unie jsou založena na liberálních ekonomických principech. Pokud má tedy jedinec příležitost a schopnosti, najít si lepší

¹⁰ Ibid., 12–14

¹¹ Ian Kershaw, *Roller-Coaster: Europe, 1950-2017* (London: Allen Lane, an imprint of Penguin Books, 2018) 482–486, Janta, *Socio-economic inclusion of migrant EU workers in four cities*, 22.

¹² Janta, *Socio-economic inclusion of migrant EU workers in four cities*, 15–22.

pracovní pozici v jiném státě Evropské unie, hranice by pro něj neměly být překážkou. Zaměstnanec by tak měl mít šanci odejít za lepšími pracovními podmínkami do jiného státu.¹³ Pokud občané Evropské unie chtějí pobývat po dobu delší než 6 měsíců v jiném státě Unie, musí splňovat určité podmínky: být zaměstnán, nebo být samostatně výdělečně činný, mít přístup k dostatečným finančním zdrojům, mít dobrý zdravotní stav, mít status studenta, nebo být rodinným příslušníkem osoby zdržující se v hostitelském státě.¹⁴

1.2 Přejídná období

Po připojení východoevropských a také středoevropských zemí do Evropské unie se Spojené Království spolu Irskem a Švédskem rozhodli po roce 2004 neuplatňovat sedmileté přejídné období jako ostatní státy Evropské unie. Ty se obávaly narušení ekonomických a také společenských vazeb v zemi a v Unii. To by mohlo vést k nárůstu levné pracovní síly, zvýšení kriminality, snižování HDP a nedostatku pracovních míst. Státy Evropské unie si tak stanovily přejídná období a částečně tak uzavřely svůj pracovní trh do roku 2011. Politici a vláda Velké Británie původně předpokládali, že pracovní trh pro občany A8 otevřou i další členové Evropské unie a nevnímali to jako téma politické, ale spíše geopolitické.¹⁵

Přejídná období a uzavřený pracovní trh v jiných členských státech Evropské unie mohlo být jedním z důvodů zvýšení pracovní migrace do Velké Británie. Pro země A8 neexistovala omezení týkající se zaměstnání nebo pracovního trhu. Naopak příchozí pracovníci měli přístup na pracovní trh neomezený. V tomto případě byla jedinou podmínkou registrační povinnost a limit sociálních dávek, o které si jedinci mohli žádat. Pokud nově příchozí migranti ze zemí A8 chtěli v zemi pracovat alespoň jeden měsíc, byli povinni se v zemi registrovat. Tento systém, týkající se registrace pracovníků, sbíral data a informace o zaměstnání a také účelu pobytu v zemi.¹⁶

Po roce 2007 se Evropská unie opět rozšířila a přijala další dva členy, kterými bylo Rumunsko a Bulharsko (EU2). Připojením se populace Unie zvýšila o dalších 6 %. Vstupem do Evropské unie tyto dva státy získaly všechna práva a svobody pohybu

¹³ John Springford, *Is Immigration a Reason for Britain to Leave the EU?*, *The Cer Commission on the UK and the Singel Market*, Centre for European Reform, October 2013, 3–5.

¹⁴ Joanne Cook, Peter Dwyer, Luise Waite, *New Migrant Communities in Leeds*, A Research Report Commissioned by Leeds council, Juli 2008, 3-10.

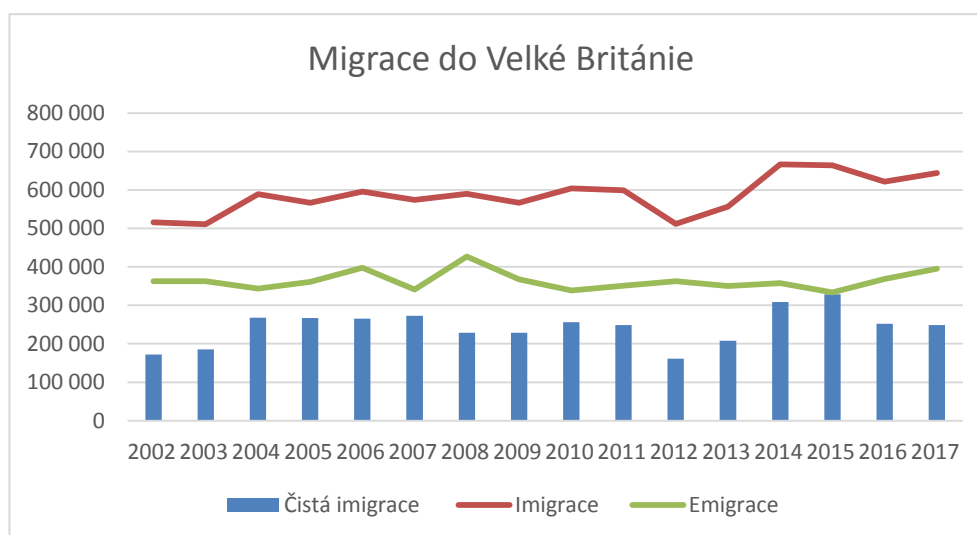
¹⁵ Janta, *Socio-economic inclusion of migrant EU workers in four cities*, 22.

¹⁶ *Ibid.*

s výjimkou omezení volného pohybu na pracovním trhu, kdy se Spojené království rozhodlo omezit přístup na pracovní trh a také pohyb pracovníků na 7 let. Velká Británie v této době zavedla nová pravidla. Každý rok umožnila přístup na pracovní trh, a to hlavně do oblasti zemědělského odvětví a také zpracovatelského průmyslu pouze určitému množství kvalifikovaných pracovníků ze zemí Bulharska a Rumunska. V tomto případě se jednalo o číslo maximálně 25 000 kvalifikovaných pracovníků. Poučila se tak ze svého jednání roku 2004 a v tomto případě již postupovala odlišným přístupem k migraci ze zemí Evropské unie. Tato omezení vypršela 1. ledna roku 2014, kdy občané Bulharska a Rumunska získali stejná práva jako ostatní občané Evropské unie.¹⁷

1.3 Počty příchozích do země

Graf 1: Migrace do Velké Británie



Zdroje: The Migration Observatory at the University of Oxford, Office for National Statistics, <https://migrationobservatory.ox.ac.uk/resources/briefings/long-term-international-migration-flows-to-and-from-the-uk/>.

Graf 1 popisuje počet příchozích do země v letech 2002–2017. Na grafu je vyobrazena čistá migrace, imigrace a emigrace ve Velké Británii. Před východním rozšířením migrace občanů do země kolísala a byla velmi nestálá. Velká atraktivnost Velké Británie a

¹⁷ Rhys Andrews, George Boyne, Larry O' Toole, Kenneth Meier, Richard Walker, "Managing migration? EU enlargement, local government capacity and performance in England," *Public Administration* 91, nr. 1 (August 30, 2013): 174-194.

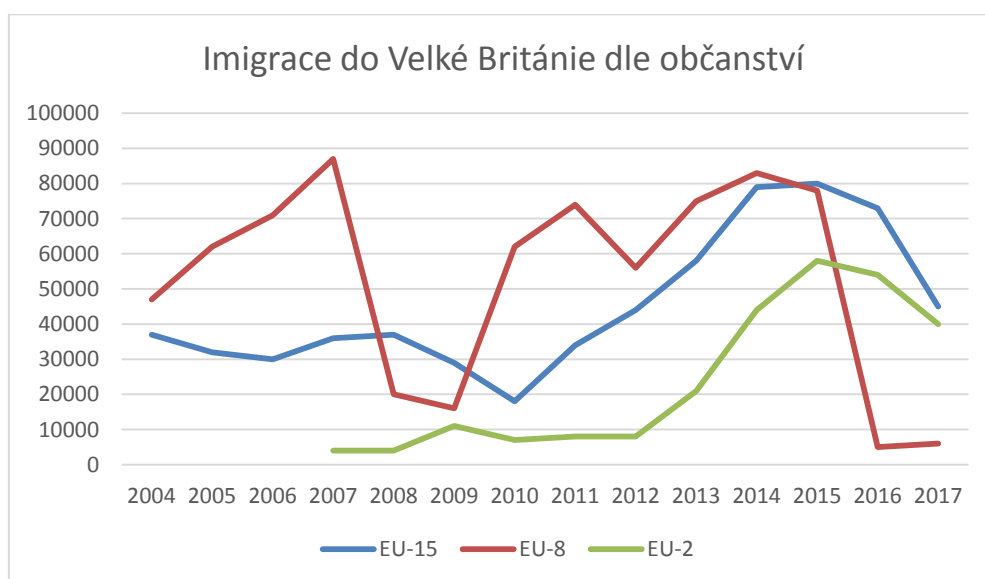
přistěhovalectví do země, přineslo státu to, že čistá migrace byla vždy v pozitivních číslech. Od roku 2004 do roku 2007 došlo k nárůstu migrace do země, kdy se mezi lety 2003–2004 imigrace zvýšila o 15 % a kolísala mezi 550 000 a 650 000 přistěhovalců ročně. Roky 2004–2008 lze považovat za jakýsi vrchol přistěhovalectví do země. Nejvyšší úroveň čisté migrace byla zaznamenána v roce 2007, jelikož do EU vstoupilo Rumunsko a Bulharsko. V letech 2009–2012 v důsledku hospodářské krize, kdy lidé ze země odcházeli, se čistá migrace do země snížila a poté znovu vzrostla. Naopak vzrostla emigrace ze země. Jedním z důvodů zvýšené migrace roku 2013 je vstup Chorvatska do Evropské unie a také příchod migrantů ze zemí zasažených ekonomickou krizí. Roku 2014 bylo zrušeno pracovní omezení pro státní příslušníky Rumunska a Bulharska. Čistá migrace v zemi dosáhla svého vrcholu roku 2015. Velký pokles imigrace do země bylo roku 2016, kdy bylo podepsáno referendum o Brexitu.¹⁸

Čistá migrace do Spojeného království v průběhu let přispívala k růstu a prosperitě obyvatelstva. Tím kompenzovala přirozené faktory ovlivňující společnost jako je emigrace ze země, úbytek obyvatelstva, klesající porodnost a stárnutí populace. To bylo způsobeno tím, že většina nově příchozích do země byli mladí lidé v produktivním věku.¹⁹

¹⁸ Madeleine Sumption, Dr Carlos Vargas-Silva, „Net migration to the UK“, The Migration Observatory at the University of Oxford, March 29, 2020.

¹⁹ „Migrant workers and the labour market.pdf“, 5–7.

Graf 2: Imigrace do Velké Británie dle občanů EU



Zdroje: The Migration Observatory at the University of Oxford, Office for National Statistics., <https://migrationobservatory.ox.ac.uk/resources/briefings/long-term-international-migration-flows-to-and-from-the-uk/>.

Na Grafu 2 je vyobrazena čistá migrace občanů Evropské unie v letech 2004–2017. Z grafu je možné vyčíst prudký nárůst přistěhovalců ze zemí A8 po roce 2004. Migrace ze zemí A8 tvořila v celkové dlouhodobé migraci z celého světa v letech 2005–2006 pouze 16 %. Co se týče zastoupení jednotlivých národů přistěhovalců ze zemí A8, nejvíce lidí přicházelo z Polska (68 %), Slovenska (10 %) a Litvy (9 %).²⁰ Čistý příliv migrantů trval do roku 2007, kdy od roku 2008 zůstal v zásadě stabilní z důvodu ekonomické krize. Graf popisuje také pokles v letech 2007–2008, poté opět došlo k nárůstu. Poté došlo k migrační vlně do roku 2013–2016.²¹

1.4 Migrace politickou otázkou

Migrace po východním rozšíření změnila a také ovládla britskou politiku. V britské politice byla vždy určitá forma euroskepticismu a migrace se tak stala tématem čistě politickým, které více či méně ovlivňovalo volby a stalo se součástí politických programů. Británie si v Evropském společenství vydobyla pověst brzdy integračního procesu a

²⁰ Janta, *Socio-economic inclusion of migrant EU workers in four cities*, 2–5.

²¹ Net migration to the UK, Simonetta Longhi, Magdalena Rokicka, "European immigrants in the UK before and after the 2004 enlargement: Is there a change in immigrant self-selection?," *CREAM Discussion Paper* 32, nr. 12, Centre for Research and Analysis of Migration, (Department of Economics, University College London: 2012), 2–5.

obtížného společenského partnera, který je známý svou typicky defenzivním chováním, které se poté nejvíce projevílo Brexitem a odchodem Velké Británie z Evropské unie.

Navzdory debatám o ekonomických přínosech migrace do země se ukázalo, že pro obyvatele Velké Británie je míra přistěhovalců do země jako to nejhorší, čemu museli čelit. Reakce vlády na přístup společnosti byla dvojího typu. Na jedné straně se snažila o stále přísnější pravidla pro migrující do země, na straně druhé změnila diskurz od politiky multikulturalismu k politice sociální soudržnosti.²²

Spojené Království bylo vždy velkým podporovatelem východního rozšíření Evropské unie. Hlavním důvodem tohoto přístupu byla podpora obchodních vazeb s východoevropskými státy. Migrace zde získala na významu, jako téma debaty hlavně v politických a veřejných kruzích.²³ Labouristická vláda usilovala o konstruktivní evropskou politiku, která se lišila od politiky Johna Majore. Aspirovala na vedoucí vedení v rámci Unie, a především šlo jí o modernizaci a také změnu v evropské politice a přístupu. Šlo o velké ambice, které se labouristé pokoušeli naplnit během období svých tří vlád v letech 1997–2007. Zapojení Británie do evropských zájmů je určitou formou realizace zájmů národních a Británie se stala globálním aktérem.²⁴

Během prvních let v úřadě Blair a jeho vláda vedli velmi aktivně evropskou politiku a stáli u zrodu mnohých iniciativ v oblasti ekonomických reforem, nebo v otázkách bezpečnosti. Ve druhé Blairově vládě ale měla mnohem větší potíže s politikou vůči partnerům z EU. Symbolickým krokem byl také Blairův slib o přijetí společné evropské měny, kterým je euro. Změnu měny bylo velmi obtížné prosadit, jelikož s jeho přístupem nesouhlasil bývalý ministr financí, kterým byl Gordon Brown. K prosazení eura byla potřeba také podpora ze strany veřejného mínění, podpora médií a také souhlas s tímto krokem ze strany britské společnosti.

V období jeho vlády Blairovy vlády byla velmi důležitá míra heterogenity, která vycházela z odlišného institucionálního zázemí. Klíčové momenty nastolování zahraniční agendy totiž přicházely v momentu, kdy Británie předsedala G8 a také Radě EU v roce 2005

²² Ian M. Cook, *Pracovní migrace a systémy sociálního zabezpečení: Velká Británie*, Multikulturální centrum (Praha: PROGRESS 2007-2013).

²³ Janta, *Socio-economic inclusion of migrant EU workers in four cities*, 15-25.

²⁴ Andrew Geddes, *The European Union and British Politics (Contemporary Political Studies)* (Palgrave Macmillan, 2003), 92-94.

současně.²⁵ Vláda usilovala o mezinárodní postavení a také disponovala větším vlivem, než odpovídali její ekonomické a demografické síly. Političtí představitelé chtěli docílit hospodářskou a sociální reformu. V tomto případě ji šlo o dohodu o finančním výhledu na roku 2007–2013 a o pokračování silné role Evropy ve světovém měřítku. Nejpozději zformovaným uzlovým bodem zahraničněpolitické debaty vlády New Labour byla globální finančně hospodářská krize, která dopadala na jednotlivé části světové ekonomiky.²⁶

Postavení Evropské unie k politice Tonyho Blaira se změnilo v roce 2003, kdy podpořil Spojené státy americké ve válečném konfliktu v Iráku. V polovině roku 2007 byl na místo Tonyho Blaira dosazen Gordon Brown. Mezi těmito muži byla jistá kontinuita a propojení, a tak změna postu ministerského předsedy byla očekávanou a plánovanou událostí. Přesto představovala jeden z nejvýraznějších předělových momentů vlády New Labour. Změna politiky byla nejvíce výrazná v zahraničně politické oblasti. Během jeho působení byla klíčovým politickým tématem Lisabonská smlouva. Jeho vládní období bylo spíše ve znamení snižování evropské politiky jako priority a k obraně prosazování „globálních hodnot“ potřeboval podporu západních mocností. Volební program roku 2010 dokázal, že labouristé nadále považovali demokracii a lidská práva zasazené do univerzálního rámce.

Při dalších volbách roku 2013 slíbil konzervativní politik David Cameron, že pokud budou mít v nadcházejících volbách úspěch vyhlásí referendum o setrvání v Evropské unii. Samotná konzervativní strana měla k Brexitu v neutrální postavení. Ve volbách do evropského parlamentu ale nebyli zvoleni ani konzervatisté, ani labouristé. Stalo se tak poprvé od roku 1910. Volby vyhrála strana UKIP, což byla Strana nezávislosti Spojeného království. Tato politická strana jasně volala po odchodu z Unie. V dalších parlamentních volbách ale už nevyhrála a do čela se opět postavili konzervativní politici.

Významnou událostí, které je důležitá v této práci zmínit je také migrační krize, která zasáhla celou Evropu v roce 2015. Na území celé Evropy byl velký nápor nejen uprchlíků, ale i migrantů a žadatelů o azyl z celého světa. To ovlivnilo jak společnost, tak i volební preference, kdy po volbách roku 2015 David Cameron, který byl staronovým předsedou Konzervativní stany, vypsal dříve slíbené referendum o Brexitu. To bylo vyhlášeno ke dni 23. června 2016. Referendem občané země rozhodli o změnu zahraniční politiky a o

²⁵ Jan Váška, *New Labour, Británie a svět: Ideový rámec britské zahraniční politiky za vlády Tonyho Blaira a Gordona Browna* (Praha: Karolinum 2018), 139.

²⁶ *Ibid.*, 139-170.

odchod země z Evropské unie. Občané země se tak rozhodli, že nechtějí více setrvávat v Evropské unii, a to výsledkem hlasování 52 ku 48 %. Tím bylo rozhodnuto o odchodu Velké Británie z Evropské unie. Referendum o Brexitu ale neznamenalo okamžité ukončení členství v Evropské unii. David Cameron, který nebyl proti členství v Evropské unii a nepřál si odchod ráno po výsledcích referenda uznal svou porážku a rezignoval. Kritizoval politiku multikulturalismu a chtěl omezit přístup migrantů k sociálním příspěvkům. Ministr pro bezpečnost a migraci v tomto období ujišťoval společnost, že vláda pracuje na tom, aby migranti měli k sociálním příspěvkům přístup.²⁷ Samotné referendum neaktivovalo Článek 50 Lisabonské smlouvy, avšak vláda se rozhodla, že budou toto přání občanů respektovat.

²⁷ Tereza Rejšková „Velká Británie“, Interkulturní práce, <https://interkulturniprace.cz/oplzz/interkulturni-mediace/zahranici/velka-britanie/>.

2 Vliv migrace na pracovní trh

Na pracovním trhu se setkává nabídka a také poptávka po práci a službách v zemi. Velká Británie je jednou z největších ekonomik světa, kdy v rámci Evropské unie obsazuje druhou příčku za Německem. Tato ekonomika byla vždy ovlivňována migračními toky, kdy přicházeli pracovníci do země za nabídkou lepších pracovních příležitostí, vyššími platy nebo atraktivnějším zaměstnáním. Migrace a začleňování jedinců do společnosti dopadaly na socioekonomické změny ve společnosti. To ovlivňovalo integrační proces, kdy migrace může mít za následek zvýšení nezaměstnanosti, snížení národního důchodu nebo vliv na výši platů. Největším benefitem jsou pro jednotlivé země migranti, kteří do země přicházejí v produktivním věku, a to zejména za studiem či novými pracovními příležitostmi.²⁸

Posuzování vlivu a také dopadů migrace na společnost nebo pracovní trh je velmi náročnou a specifickou otázkou. Je téměř nemožné izolovat účinky migrace od ostatních faktorů, které ovlivňují pracovní trh jako jsou ekonomické, sociální a také kulturní aspekty života. Účinky migrace na společnost se mění na základě času a místa. To ovlivňuje, jakým způsobem má migrace vliv na společnost na základě jasného faktoru.²⁹

V tomto případě je třeba zmínit, že je potřeba rozlišovat mezi krátkodobými a dlouhodobými dopady migrace na společnost. Krátkodobá migrace znamená, že osoba se stěhuje do země na dobu 1–12 měsíců, v případě dlouhodobé migrace je to na dobu více jak 12 měsíců.³⁰ Dopady krátkodobé jsou závislé na řadě faktorů jako například: pracovní podmínky, skladba společnosti v jednotlivých oblastech nebo také množství nově příchozích. V krátkodobém horizontu může mít migrace vliv na ekonomiku prostřednictvím zvýšené nezaměstnanosti, snížením mezd nebo také snížením počtu hodin. To může mít negativní dopady na trh práce, protože v krátkodobém horizontu se pracovní síla není schopna přizpůsobit kapitálu.³¹ V případě dlouhodobých dopadů se počítá s přizpůsobením pracovního trhu na základě kapitálu, a to prostředky vytvořené člověkem. Tyto prostředky jsou využívány jako finanční základ do další výroby s cílem dosažení v budoucího vyššího zisku. V dlouhodobém horizontu by tak migrace nemusela mít žádný

²⁸ Luděk Šídlo, Boris Burcin eds., *Migrace a demografické výzvy, Sborník vybraných příspěvků z XLVI. konference České demografické společnosti*, Česká demografická společnost (Praha, 2016), 19.

²⁹ Devlin and Bolt, *Impacts of Migration on UK Native Employment*, 21.

³⁰ „UK Perspectives 2016: International migration to and from the UK - Office for National Statistics“, Office for National Statistics, May 26, 2016.

³¹ Devlin and Bolt, *Impacts of Migration on UK Native Employment*, 9-20.

vliv na zaměstnanost či mzdy. Pracovní nabídka by se zvýšila a tím se vyvážila rovnováhu sil. Migrace by tak mohla způsobit pozitivní dopady na společnost jako jsou inovace, pracovní místa, přínos nových technologií nebo zvýšení produktivity u jednotlivých zaměstnanců.³²

Od rozšíření Evropské unie trh práce zaznamenal mnoho změn. Migranti se podíleli na relativně vysokém podílu zvýšení pracovních míst. Pracovní místa se ve Velké Británii velmi polarizovala a vznikala nová pracovní místa pro ty, kteří byli samostatně výdělečně činní. Migrující pracovníci byli zaměstnáváni na pracovních místech, která byla v nejnižším segmentu na trhu práce. Také se podíleli se na nárůstu pracovních míst v tomto segmentu. Došlo také k poměrně rychlému nárůstu množství pracovních míst v horním a středním segmentu pracovního trhu zastávaném přistěhovalci z EU. Přistěhovalci často pracovali v sekundárním sektoru, kde jsou pracovní místa často nejistější. Zároveň mají nižší mzdy a horší podmínky a v případě ekonomické krize o místo mohli jednodušeji přijít.³³

Migranti se také museli setkávat se špatnými pracovními podmínkami na pracovištích. Skupiny přistěhovalců se také často dělily dle národností nebo skupin krajanů a odmítali se začleňovat do společnosti nebo komunikovat se skupinami odlišných národností. Často pak docházelo k diskriminaci dané kultury nebo národnosti. S nově příchozími přistěhovalci bylo třeba zaměřit se i na obavy, které do britské společnosti přišli spolu s nimi. Velká Británie si zakládala na multikulturalnosti, ale kapacita pro nově příchozí byla omezená. Omezení kapacity se týkalo jak pracovního trhu, tak i volných pracovních pozic. To ve společnosti rozproudilo debatu, zda je přistěhovalectví pro zemi pozitivní či negativní. Migrační vlny tak ovlivnily a zvýšily rozmanitost ve společnosti, a to z toho důvodu, že nově přistěhovalí migranti měli odlišné názory na jisté společenské otázky. Nově příchozí měli také odlišné zvyklosti a vnímali problematiku ve společnosti jiným způsobem. Britská společnost se často obávala změny a negativního ovlivnění pracovního trhu.

³² Ibid., 1-4.

³³ Ken Clark, Stephen Drinkwater, John Eade, a Michal Garapich, „EU Migration and the Transformation of the UK Labour Market in the Twenty-First Century“.

2.1 Vliv přistěhovalců ze zemí A8 na pracovní trh

Východní rozšíření Evropské unie pro zemi znamenalo nově příchozí migrující pracovníky. To znamená nové zaměstnance, ekonomický přínos a také zvýšení populace. Ze zemí A8 přicházeli lidé, kteří měli nižší průměrný věk a také odlišné odborné znalosti. Do země přicházeli většinou mladí vzdělání lidé, kteří prošli jiným vzdělávacím systémem než britští občané. Tito lidé využívali svobodu otevřeného pracovního trhu a sociálního systému, která jim byla poskytována. V tomto systému byla zahrnuta podpora v nezaměstnanosti, příspěvek na bydlení, příspěvek na děti a také daňové zvýhodnění rodiny.³⁴

Přistěhovalci ze zemí A8, kteří chtěli v zemi pracovat, žádat si o sociální dávky nebo daňové úlevy, byli povinni se registrovat u zdravotního lékaře a mít zdravotní a sociální pojištění. Důležitou součástí politiky nově příchozích ze zemí A8 byl systém registrace pracovníků (WRS), který zahrnoval informace o státní příslušnosti, povolání, odpracovaných hodinách, hodinovou mzdu, pohlaví a také věk jednotlivců. Pracovníci, kteří byli samostatně výdělečně činní, nebyli povinni se v tomto systému registrovat.³⁵ Bez registrace v systému WRS to ale pro migranty znamenalo omezený přístup k sociální podpoře. Nárok na podporu imigranti získali až po dvanácti měsících působení v zaměstnání ve Velké Británii. To znamená, že po dobu prvního roku v zaměstnání měli mnoho státních výhod pouze omezených.³⁶ U migrantů ze zemí A8, byla celkově o 60 % nižší pravděpodobnost získání sociální příspěvků nebo daňových úlev v porovnání s rodilými příslušníky Velké Británie. Pravidla pro získávání sociálních dávek bylo pro nově příchozí migranty do země velmi náročné.³⁷ I když lidé přicházejí ze zemí A8 měli stejné podmínky jako lidé narození a žijící ve Velké Británii, stále měli o 13 % nižší pravděpodobnost, že získají k sociálním dávkám přístup.

Jedním z důvodů atraktivnosti této země pro občany A8 byl rozdíl ve výši mzdy, kterou mohli získat. Výše příjmů ve Spojeném království byla výrazně vyšší než příjmy v jiných státech Evropské unie. V tomto období byl také velký rozdíl mezi tím, kolik vydělávali

³⁴ Springford, *Is Immigration a Reason for Britain to Leave the EU?*, 3–5.

³⁵ *Ibid.*, 26.

³⁶ Christian Dustmann, Tommaso Frattini, Caroline Halls, „Assessing the Fiscal Costs and Benefits of A8 Migration to the UK”, *Fiscal Studies. The Journal of Applied Public Economics* 31, nr. 1 (March 2010): 1-41, 6.

³⁷ G. Alberti, Z. Ciupijus, C. Forde, H. Lewis, R. MacKenzie, R. Mas Giral, L. Waite, „Migration: challenging the debate and developing a positive agenda around migration in the Yorkshire region, Summary of Roundtable Event, published by University of Leeds”, University of Leeds: CERIC, July 2015, 5-9.

britští pracovníci oproti výši platu, kteří mají migranti v zemi svého původu. I přesto pracovníci ze zemí A8 dostávali v porovnání s Brity nižší mzdu. Mnoho přistěhovalců měli dokonce vyšší vzdělání, britští pracovníci. Práce na nižších pozicích nebo mzda zcela minimální, byla pro pracovníky ze zemí A8 několikrát vyšší než mzda v jejich rodné zemi.³⁸

Pracovní pozice byly postupně zaplňovány a přistěhovalců stále přibývalo. To bylo pro místní obyvatelé velmi citlivé téma, jelikož se obávaly ztráty vlastního zaměstnání. S tím souviselo i to, že se v Británii kapitál přizpůsoboval pomaleji na základě vzrůstající nabídky pracovních pozic. V dlouhodobém horizontu by se totiž trh i HDP v zemi měl přizpůsobit počtu obyvatel. Rozložení pracovníků na pozicích se odvíjí od toho, jakým způsobem pracovní pozice obsazují ostatní občané v zemi. Migranti častěji obsazují pozice, o které není zájem ze strany britských občanů. Jsou tedy zaměstnáváni v sekundárním sektoru s vysokým podílem pracovní síly, kde jsou pracovní místa častěji méně jistá a jsou zde také horší pracovní podmínky. V tomto sektoru je také menší pravděpodobnost rychlého pracovního růstu nebo povýšení.³⁹

Migranti přicházející do země také mohou postrádat potřebné dovednosti, které jsou na místním pracovním trhu nezbytné. To může být způsobeno například nedostatečným uznáním pracovní kvalifikace, kterou migranti přicházející do jiného státu získali na území svého rodiště. Dalším faktorem může být nízká úroveň znalosti anglického jazyka nebo ochota přijmout pracovní pozici, která není pro zaměstnance vhodná.⁴⁰

Dle systému Worker Registration Scheme (WRS), který jsem popisovala ve svém úvodu práce, bylo možné sledovat v jakých odvětvích jednotliví přistěhovalci byli zaměstnáváni. Mnoho přistěhovalců se zaměřovalo na zemědělský sektor, pohostinství nebo výrobu. Důležitým sektorem v pomoci hledání práce byli také personální agentury, které zaměstnávali mnoho nově příchozích. Tyto agentury napomáhaly pracovníkům hledat nové pozice. Často ale nedodržovaly právní předpisy, které jim byly státem nařízeny. Stávalo se tak, že migrantům nebyly vypláceny přesčasy nebo dovolené. Nově příchozí do země v agenturách pracovali jen do doby, než si našli práci se lepšími pracovními podmínkami.⁴¹

³⁸ Ibid., 6-8.

³⁹ Clark, „EU Migration and the Transformation of the UK Labour Market in the Twenty-First Century“, 3.

⁴⁰ Clark, 13.

⁴¹ David McCollum et al., *Spatial, Sectoral and Temporal Trends in A8 Migration to the UK 2004-2011 Evidence from the Worker Registration Scheme*, ESRC Centre for Population Change Working Paper Number

Tabulka 1: Registrovaní dle WRS v jednotlivých pracovních odvětvích

Sektor	WRS ⁴² registrace v tomto sektoru v letech 2004-2011
Zemědělství	25,0 %
Pohostinství a služby	10,1 %
Výroba	2,9 %
Stavitelství	1,8 %
Doprava	1,7 %
Obchod	1,0 %
Zdravotnictví	1,1 %
Součet (všechny ekonomické sektory)	3,6 %

Zdroje: Centre for population Change.

https://www.cpc.ac.uk/docs/2012_WP17_Spatial_Sectoral_and_Temporal_Trends_in_A8_Migration_McCollum_et_al.pdf

Migrační vlny do Velké Británie vedly k vytvoření nových pracovních míst a také ke konkurenci o místa stávající na pracovním trhu. Migrace způsobila nové pracovní místa a také nové pracovní obory či odvětví. Vláda ve Velké Británii podporovala ekonomický výkon země a také podniky, které by chtěli nabídnout lepší pracovní pozice. Vláda chtěla pracovníky chránit, a tak zaváděla také opatření, jelikož individuální vyhlídky britských pracovníků by se mohly zvýšením migrace do země zhoršit. Po rozšíření Evropské unie vzrost počet samostatně výdělečně činných, kdy se jejich počet změnil z 3,3 milionů roku 2001 na 4,7 milionů roku 2016.⁴³

17, Economic and Social Research Council (march 2012), 12, Cook, Dwyer, Waite, *New Migrant Communities in Leeds*, 22.

⁴² Systém vytvořený pro příliv pracovníků ze zemí A8.

⁴³ Clark, „EU Migration and the Transformation of the UK Labour Market in the Twenty-First Century“, 5.

Tabulka 3: Přistěhovalci ze zemí A8 a rodilí příslušníci státu v období 2004-2009

	A8		Rodilí příslušníci	
	Muži	Ženy	Muži	Ženy
Průměrný věk	26,5	25,1	37,7	39,8
Procentuální zastoupení ve věku 20-35	69,8	67,3	18,6	18,0
Vzdělání				
Základní vzdělání v %	11,9	10,0	58,3	53,9
Střední vzdělání v %	56,1	50,2	24,1	29,6
Vysokoškolské vzdělání v %	32,0	39,9	17,6	16,5
Pracovní trh				
Míra zaměstnanosti⁴⁴ v %	90,4	74,2	78,3	71,1
Podíl na pracovním trhu	94,9	80,4	83,0	74,6
Mzdy				
Průměrná hodinová mzda	6,81	5,98	11,91	9,46
Medián hodinové mzdy	6,07	5,57	9,76	7,73
Procento nároků na výhody nebo daňové úlevy	12,4	23,7	24,2	55,0

Zdroj: Institute for Fiskal studies <https://www.ucl.ac.uk/~uctpb21/Cpapers/DustmannFrattiniHalls2010.pdf>,

10

Tabulka 3 popisuje přistěhovalectví ze zemí A8 s rodilými příslušníky Spojeného Království v letech 2004-2009. Jak už jsem zmínila výše, pracovní migranti ze zemí A8 mají vyšší míru zaměstnanosti na domácím trhu práce. Tito migranti mají také vyšší míru účasti na pracovním trhu a také vyšší vazbu na pracovní trh nežli rodilí Britové. Jsou také často ochotni být zaměstnání na pozici s nižším platem.

Co se týče podílu přistěhovalectví na základě genderu. Podíl přistěhovalců byl odlišný i v případě pohlaví. V roce 2004 do země přicházelo ze zemí A8 dokonce méně mužů než

⁴⁴ Definováno z celkového počtu obyvatel v produktivním věku, kteří jsou zaměstnanými nebo samostatně výdělečně činnými.

žen. Muži v tomto období tvořili pouze 44 % příchozích. Do roku 2009 se podíl přistěhovalců zvýšil a tvořil 56 % všech příchozích ze zemí A8.⁴⁵

Je velmi složité určit úroveň vzdělání, z důvodu odlišného vzdělávacího systému. V této tabulce je vzdělání řazeno do tří kategorií na základě toho, v jakém věku jednotlivci ukončili své studium. Kategorie základní vzdělání zahrnuje jednotlivce, kteří ukončili své denní studium v 16 letech a dříve. Středně vzdělaní lidé jsou lidé, kteří ukončili své vzdělání mezi 16–20 lety. Vysoké vzdělání zahrnuje jedince, kteří své vzdělání ukončili po dvacátém roku svého života. Dle této klasifikace mělo tedy 32 % jedinců přicházejících do Velké Británie ze zemí A8 nejvyšší kategorii vzdělání. Naopak podíl migrantů s nízkým vzděláním byl o 5% nižší než u domácího obyvatelstva.⁴⁶ Přistěhovalci ze zemí A8 přicházeli do země v mladém věku, měli ukončené své studium v pozdějším věku, tudíž se dá předpokládat, že mohli být pro své pracovní místo více kvalifikovaní. Přesto z tabulky můžeme vyčíst, že jejich hodinové mzdy jsou výrazně nižší.⁴⁷ Migranti jsou v tomto případě ochotni pracovat za nižší mzdu. Jsou ale více aktivní na pracovním trhu, a dokonce více vzdělaní než rodilí příslušníci.

⁴⁵ Emma Gillingham, *Understanding A8 migration to the UK since Accession*, Office for National Statistics (November 2010), 15–18.

⁴⁶ Dustmann, Frattini, a Halls, „Assessing the Fiscal Costs and Benefits of A8 Migration to the UK”, 6–20.

⁴⁷ Ibid.

2.2 Fiskální dopad migrace na pracovní trh

Studie, které se zaměřují se na fiskální dopady migrace ve Velké Británii jsou různé. Vliv migrace na fiskální ekonomiku se může odlišovat mezi jednotlivými dílčími skupinami, v čase a prostoru. V této tabulce je vyobrazen fiskální dopad na základě poměru vládních transferů k daním a také k sociálním příspěvkům.⁴⁸

Z této je možné vyčíst, že přistěhovalci ze zemí, které se k Evropské unii připojily po roce 2004, přispívaly do veřejných financí Velké Británie v pozitivních číslech. Přistěhovalci byli čistými přispěvateli do veřejných financí z důvodu vyšší participace na pracovním trhu. Je možné, že v tomto případě zaplatili v období 2004 více na daních a mnohem méně využívají výhod jako jsou veřejné služby. Z této tabulky je možné zaznamenat, že například v roce 2008–2009 zaplatili migranti ze zemí A8 o 37 % více na daních, než získali ve veřejných službách.⁴⁹

Tabulka 2: Fiskální dopady migrace 2004-2009

	% populace		% vládní výdaje za služby		% vládní příjmy		Příjmy/výdaje	
	A8	Natives ⁵⁰	A8	Natives	A8	Natives	A8	Natives
2005-06	0,25	90,47	0,16	91,20	0,24	86,26	1,39	0,88
2006-07	0,52	89,88	0,33	90,82	0,56	85,31	1,60	0,89
2007-08	0,87	89,24	0,57	90,30	0,81	84,38	1,35	0,88
2008-09	0,91	88,80	0,60	89,89	0,96	83,86	1,37	0,80

Zdroj: Dustmann, Frattini, a Halls, „The fiscal effects of A8 migration to the UK”.

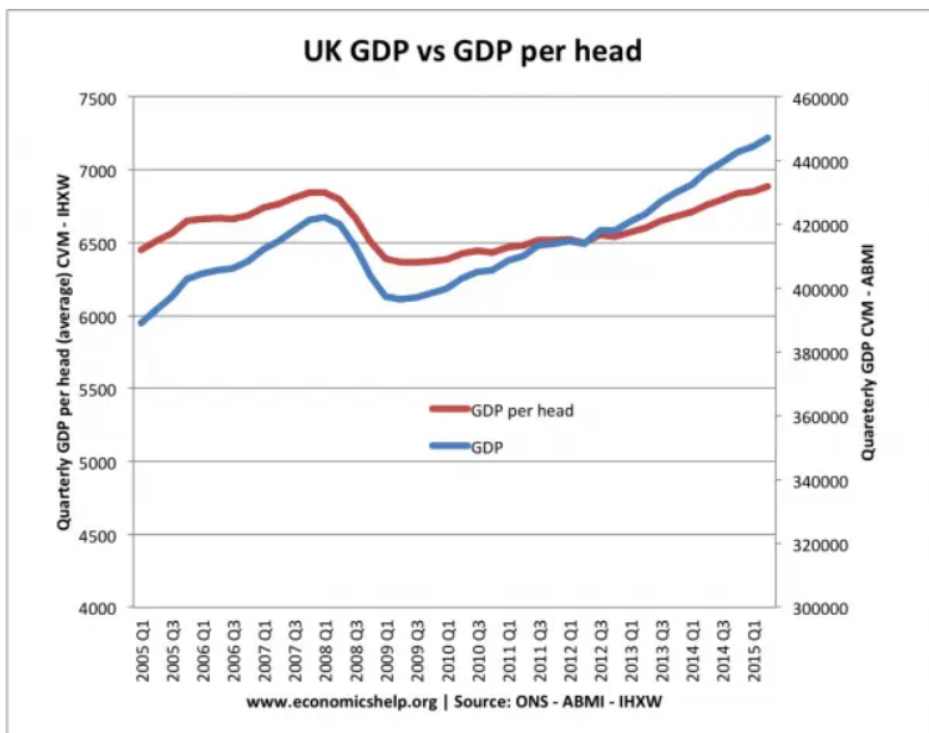
⁴⁸ Ibid.

⁴⁹ Ibid.

⁵⁰ Místo narození Spojené Království.

2.3 Hrubý domácí produkt

Obrázek 1: Hrubý domácí produkt v letech 2005–2015



Zdroje: High Immigration Boost Real GDP. Dostupné z: <https://www.economicshelp.org/blog/14727/economics/high-immigration-boosts-real-gdp/>

Migraci do zemí může ovlivňovat také vliv na HDP v zemi. Obrázek 1 popisuje HDP, který je základním národně hospodářským ukazatelem, který se využívá pro měření toho, jakým způsobem je ekonomika země výnosná. Je to součet, hodnoty spotřeby, investic a také vládních nákupů.⁵¹ Na obrázku je popsán jak HDP (modrá křivka), tak HDP na hlavu (červená křivka). Kromě zvýšení nabídky práce došlo od roku 2004 i k poptávce po pracovních příležitostech, které souvisí se zvýšením výdajů v ekonomice. V období 2005–2015 rostl reálný dopad HDP ve Spojeném království výrazně rychleji než HDP na hlavu. V tomto případě je možné, že migrace mohla ovlivnit také HDP v zemi. V porovnání s reálnými disponibilními příjmy, které v letech 2007–2015 vzrostly pouze o 1,2 % průměrná životní úroveň v několika posledních letech stagnovala.⁵²

⁵¹ „Hrubý domácí produkt (HDP) - Metodika“, Český statistický úřad (19.02.2015).

⁵² Tejvan Pettinger, „High Immigration Boosts Real GDP“, Economic.helpf, 6 October 2015.

2.4 Zaměstnanost

Najít jasnou souvislost mezi nárůstem populace v dané zemi a zaměstnaností je téměř nemožné. Existuje jen několik málo důkazů, o tom, že migrace cíleně působila na zaměstnanost v zemi. Od rozšíření roku 2004 migrace ze zemí A8 ovlivňovala pracovní trh pozitivně. A to tím způsobem, že se míra zaměstnanosti v zemi zvyšovala v letech 2005–2007. Od roku 2007 se ale hranice začala zvyšovat nezaměstnanosti, která z důvodu ekonomické recese v roce 2008 v zemi dosáhla 8 % nezaměstnanosti. Recese v zemi byla nadále doprovázena také prudkým poklesem výroby.⁵³

V období recese vytanulo mnoho otázek ohledně toho, zda migrace opravdu mohla ovlivnit zvýšení nezaměstnanosti v zemi. Je nutné podotknout, že migrace je slučitelná s nízkou nezaměstnaností. Migranti do země přinášejí zvýšenou nabídku práce a zároveň i vyšší poptávku po práci. V období vysoké nezaměstnanosti pro pracovní migranty může být mnohem obtížnější hledat si zaměstnání na pracovním trhu. Poptávku po migrantech na pracovním trhu v době recese může být ovlivněna jejich nedostatečnou znalostí anglického jazyka, nízká kvalifikovanost nebo diskriminace ze strany domácího obyvatelstva, kdy mají vyšší předpoklady k tomu být nezaměstnaní. Znalost jazyka jsou jedním z hlavních faktorů určující mzdové rozdíly na trhu práce.⁵⁴ V tomto případě nižšího zájmu ze strany zaměstnavatelů může migrace přispět ještě k vyššímu procentu nezaměstnanosti v zemi. Pokud dojde k ekonomické recesi v zemi, není hlavním problémem migrace do země, ale právě ekonomická nestabilita. U přistěhovalců je v případě ekonomické krize, také více pravděpodobná vyšší míra nezaměstnanosti, jelikož jsou častěji zaměstnáváni na pozicích, kde mají jen krátkodobé smlouvy, které je možné vypovědět rychleji a oni mohou být propuštěni jednodušeji.⁵⁵

Během ekonomické krize tedy mnoho pracovních migrantů odcházelo za lepšími pracovními podmínkami do jiné země Evropské unie. Spojené království v té době ale stále více pracovních migrantů přijímalo, než ztrácelo. Dle WRS bylo zaznamenáno, že

⁵³ Clark „EU Migration and the Transformation of the UK Labour Market in the Twenty-First Century“, 4–5, Devlin, *Impacts of Migration on UK Native Employment: An Analytical Review of the Evidence*, 1–4.

⁵⁴ Clark, „EU Migration and the Transformation of the UK Labour Market in the Twenty-First Century“, 11–13.

⁵⁵ Pettinger, „High Immigration Boosts Real GDP“.

v období od ledna roku 2008 do roku 2011 bylo 416 755 nových registrací migrantů ze zemí A8.⁵⁶

Vliv pracovní migrace na společnost závisí na vlastnostech jednotlivců a také charakteristice hostitelské ekonomiky. Poradní výbor pro migraci v roce 2018 došel k několika závěrům. Za prvé, migrace má jen malý nebo téměř žádný dopad na průměrnou zaměstnanost nebo nezaměstnanost v zemi u stávajících pracovníků. Za druhé, dopady migrace se objevovaly vždy u určité skupiny lidí, jako jsou osoby s nižším vzděláním, kde byl dopad negativní. Naopak pro lidi s vyšším vzděláním byl dopad migrace pozitivní. Za třetí, dopad migrace je v mnohých případech závislý na ekonomickém cyklu. V tomto případě se jednalo o pokles zaměstnanosti během krize.⁵⁷

Vlivy nezaměstnanosti na pracovní migranty se mohou lišit na základě zaměstnání a také u vysoce kvalifikovaných a nízkokvalifikovaných pracovníků. Je možné, že by migrace mohla poptávku po pracovních pozicích dokonce zvýšit, jelikož migranti rozlišují spotřebitelskou poptávku po určitých službách a také po zboží. Pokud migrující pracovníci nahrazovali pracovníky na pracovních pozicích, očekává se, že zvýšení konkurence týkající se pracovních míst a snížení mzdy.⁵⁸

2.5 Dostupnost bydlení a veřejných služeb

Spolu s nárůstem populace rostou i požadavky na veřejné služby a potřeby začleněných jedinců do společnosti. Sociální začlenění a ekonomická aktivita jedince je považována za pozitivní vliv na sociální soudržnost a má tak i pozitivní účinky na společnost. Kulturní a politická participace přispívá k podpoře sociální soudržnosti. S tím je spojený sociální kapitál a také sociální mobilita.⁵⁹ Pracovní migrace tak může ovlivňovat také dostupnost bydlení nebo zvýšení poptávky po cenově dostupném bydlení. Přístup ke kvalitnímu a cenově dostupnému bydlení se tak může stát faktorem ovlivňující společnost. Ceny nemovitostí se v letech 2000–2016 postupně zvyšovaly. Z tohoto důvodu nebylo možné bydlet ve Velké Británii tak, jak si mnozí představovali a lidé byli nuceni žít ve stále více stísněnějších podmínkách. Ceny nájmu se často zvyšovaly nezávisle na příjmech

⁵⁶ McCollum, „Spatial, Sectoral and Temporal Trends in A8 Migration to the UK 2004-2011 Evidence from the Worker Registration Scheme,” 16–17.

⁵⁷ Martin Ruhs, Dr Carlos Vargas-Silva „The Labour Market Effects of Immigration”, The Migration Observatory at the University of Oxford, February 18, 2020.

⁵⁸ Ibid.

⁵⁹ „Pulling power: Why are EU citizens migrating to the UK?“, *Janta, Socio-economic inclusion of migrant EU workers in four cities*, 17–18.

nájemníků. Spojené Království tak čelilo nedostatku cenově dostupných bytových jednotek. Pro migrující jednotlivce, zajistit si podmínky pro získání cenově dostupného bydlení. Měli také obtížný přístup k státním sociálním službám. V tomto případě bylo velmi těžké docílit toho, aby lidé neměli sociální nedostatek, jelikož v období od roku 1960 vzrostla britská populace téměř o 20 milionů. Toto číslo je téměř 40 % nárůst, kdy do země přicházejí migranti z celého světa. Je tedy velmi obtížné pro hlavy státu vytvořit podmínky, aby lidé netrpěli nedostatkem.⁶⁰

V reakci na přistoupení nových členských států do Evropské unie byla prosazena nová politika i v oblasti bydlení. V roce 2006 byly zavedeny předpisy upravující nárok na přidělení bytových jednotek. Dle těchto nových předpisů závisí na přidělení bytových jednotek na imigrační kontrole, která podléhá bytovému statusu. Tento status dělil příslušníky do tří skupin, kterými byli: státní příslušníci státu Evropského hospodářského sektoru, uprchlíci a ostatní příslušníci mimo EHP.⁶¹ Přístup k sociálnímu bydlení byl pro cizince tedy omezen zákonnými předpisy. Přistěhovalci a migranti byli málokdy obeznámeni se svými právy a neměli přehled o možnostech, které jim byli zprostředkovány v sektoru sociálního nájemního bydlení. Neměli jasno, jak se do tohoto sektoru dostat, co musí splňovat, nebo jak získat podporu či bytovou jednotku. Z tohoto důvodu bylo velmi překvapivé, že jedním z hlavních argumentů proti migraci do Velké Británie ze zemí A8, které se objevovaly, bylo uváděno, že sociální bydlení je přidělováno nespravedlivě.⁶²

Společnost CORE, která byla zaměřena na šetření pracovních sil měla údaje o 6000 bytových sdruženích a více než 80 % místních orgánů vlastnících bytové fondy. Tato společnost zaznamenávala informace o nájemnících, domácnostech a také nemovitostech ve Velké Británii. Analyzovala a zkoumala, jakým způsobem profitovaly byty pronajímané migrantům přicházejících ze zemí A8 v letech 2006–2007.⁶³ V sektoru sociálního nájemního bydlení se stěhovalo a bydlelo v něm relativně malý počet cizinců z těchto zemí. Pracovní migranti ze zemí A8 se tak často soustřeďovali především na soukromý sektor, ve kterém hledali byty, které by si mohli pronajmout. Nevyužívali tak státní

⁶⁰ Ibid., 13.

⁶¹ David Robinson, *New immigrants and migrants in social housing in England*, Centre for Regional Economic and Social Research Sheffield Hallam University, Local Government Association (April 1, 2008), 9–12.

⁶² Ibid., 16–20.

⁶³ Ibid.

podporu v této oblasti, což odráží jejich omezený přístup k právům v oblasti sociálního nájemního sektoru. Výsledkem je tedy, že pracovních přistěhovalců ze zemí A8 žilo v sociálním bydlení relativně malý počet.⁶⁴

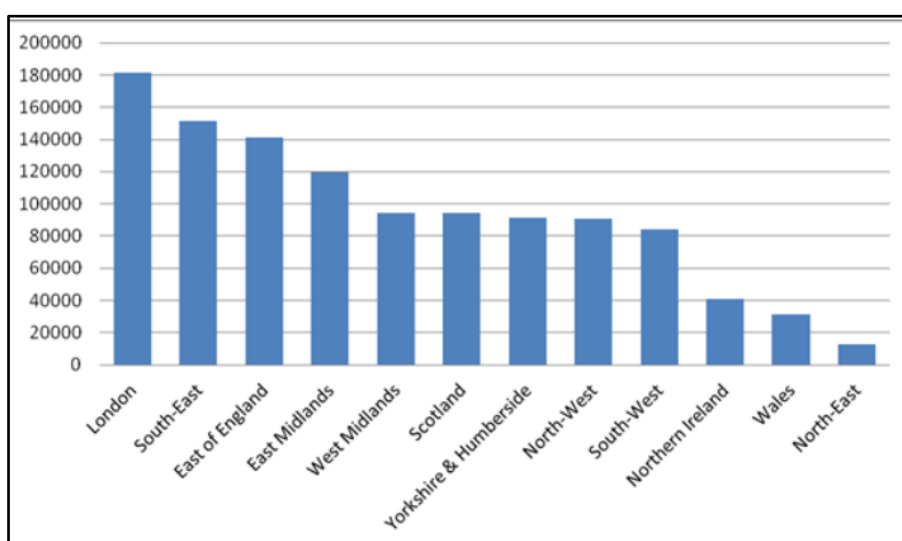
⁶⁴ Ibid.

3 Vliv východního rozšíření na město Leeds

V této části své práce se zaměřuji na město Leeds a na pracující obyvatelstvo ze zemí A8 přicházející do tohoto města. Tato část práce se stává více konkrétní a lokální se zaměřením na socioekonomické změny ve městě, které jsou nad rámec národních statistik. Soustřeďuji se na místní profil migrantů ve společnosti, a to zejména jak byli ve společnosti vnímáni na pracovním trhu, a jak se začleňovali do společnosti města Leeds. A to z toho důvodu, že dopady migrace je nejvíce vnímáno na lokálních úrovních.

3.1 Regionální členění

Obrázek 2: Členění přistěhovalců do země dle regionů v období 2004-2011



Zdroje: Centre for population Change.

https://www.cpc.ac.uk/docs/2012_WP17_Spatial_Sectoral_and_Temporal_Trends_in_A8_Migration_McCollum_et_al.pdf

Obrázek 2 popisuje migraci do Velké Británie v období 2004–2011, kdy je počet přistěhovalců rozdělen dle jednotlivých regionů v zemi. Regiony, které mají vyšší příliv migrujících, jsou na trhu práce ekonomicky dynamičtější a pro nově přistěhovalé i atraktivnější. Nejvíce přistěhovalců ze zemí Evropské Unie žije v Londýně a také v jihovýchodních regionech země. V ostatních regionech je rozložení migrantů podobné jejich národnímu obyvatelstvu. Občané ze zemí A8 se stěhují za účelem odlišných motivací, než lidé ze zemí Evropské unie před rokem 2004. Lidé ze zemí A8 se často stěhovali do jiných regionů a byli po státu více rozptýleni. Necestovali totiž pouze za prací do ekonomických center, ale i za rodinami nebo přáteli, kteří již v zemi pobývali. Regiony

s nižším počtem přistěhovalců ze zemí A8 jsou považovány za regiony s nižší atraktivností, a mají tak nepřipravený ekonomický trh pro vlnu nově příchozích. Lidé přicházející do měst poté nemají nabídku práce, přístup ke kvalitnímu bydlení nebo nejsou schopni začlenit se do společnosti města.⁶⁵

3.2 Město Leeds

Leeds s je hlavním městem regionálního hrabství Yorkshire a Humber a je jedním z největších finančních center země. Do tohoto města je velmi vysoký příliv pracovníků ze zemí A8. Je obrovskou hnací silou hospodářského růstu městského regionu a dobré místo pro podnikání. Město je také velmi atraktivním studentským městem plné uvolněné atmosféry. Je to město celosvětově známé hlavně pro svůj fotbalový klub a velmi kvalitní Univerzity. Je velmi dynamické a také rozmanité.⁶⁶

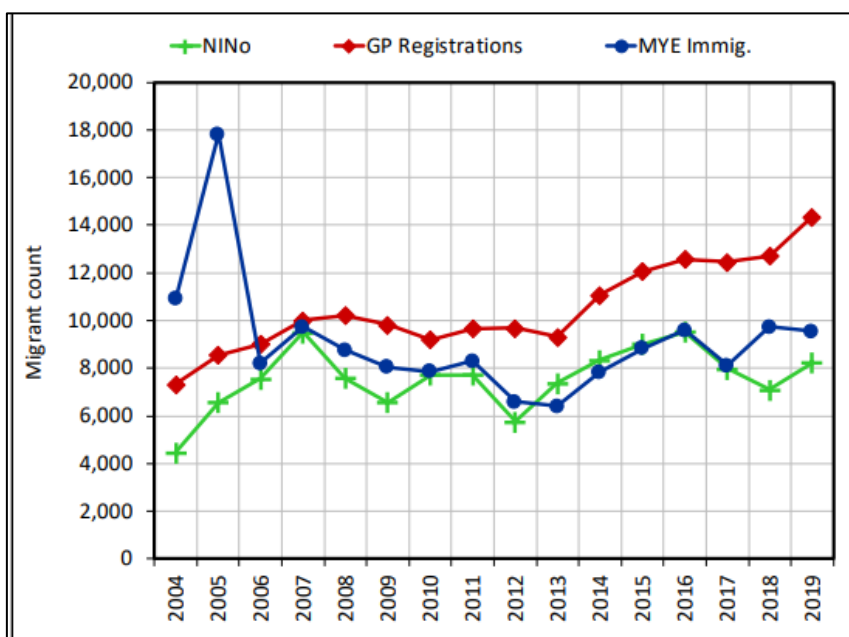
Od rozšíření Evropské unie roku 2004 roste úroveň města spolu s počtem pracovních míst, úrovní zdravotnictví a sociálními službami ve městě. Při sčítání lidu roku 2011 se zjistilo, že společnost je mnohem více různorodá, než byla do té doby. Lidé tak do města přicházeli z ekonomických důvodů, kdy přijížděli za nabídkami práce. Některým pracovním migrantům, byly pracovní nabídky poskytnuty ještě před příjezdem do města. Migranti se rozhodli stěhovat se do tohoto města nejen za pracovními příležitostmi ale i z důvodu, že doprovázeli své rodinné příslušníky, cestovali za rodinami nebo lepšími životními podmínkami, které by ve své rodné zemi nezískali. Migrace do města je dále specifická tím, že je velmi různorodá. Po východním rozšíření do tohoto města přicházeli, jak mladí studenti na několik měsíců, tak i starší lidé hledající stále pracovní pozice.⁶⁷

⁶⁵ McCollum, „Spatial, Sectoral and Temporal Trends in A8 Migration to the UK 2004-2011 Evidence from the Worker Registration Scheme“, 14.

⁶⁶ Ibid.

⁶⁷ „The impacts of new A8 migration in Leeds,“ 3–6.

Obrázek 3: Graf vývoje přistěhovalectví ve městě Leeds 2004-2019



Zdroj: Leeds, Local Migration Profile 2020, Migration Yorkshire, Strategic leadership, local support.

Na obrázku 3 je vyobrazen graf, který popisuje příliv přistěhovalců do města Leeds v letech 2004–2019. Na grafu můžeme vidět tři zdroje, dle kterých bylo měřeno počet, kolik nově příchozích do města přišlo. Každý z těchto tří zdrojů započítával migraci do země a také migranty jiným způsobem. Jejich porovnání umožňuje vidět přiměřený odhad počtu nově příchozích do města, kteří každoročně přicházejí.

Modrá křivka zobrazuje oficiální odhad přistěhovalectví dle národních statistik. Přistěhovalectví bylo započítáváno na základě národního vzorku, kdy do tohoto spektra spadali všichni příchozí včetně občanů Spojeného království. Naopak červená křivka (GP registration) popisuje registrace a čísla u praktických lékařů. Jedná se o registrace nově příchozích migrantů, jejichž adresa doposud nebyla registrovaná ve Spojeném království. Zelená křivka (NINo) využívá čísla nově příchozích na základě národního pojištění. Jelikož národní pojištění je povinností pro všechny pracovní migranty, ať už do země přicházejí krátkodobě či dlouhodobě. Jsou započítáváni jak zaměstnanci, tak lidé samostatně výdělečně činní.⁶⁸

Co se týče počtu přistěhovalců ze zemí A8 do města Leeds, tyto přistěhovalce je možné počítat na základě národního pojištění. V letech 2002–2003 tento počet činil 100 nových

⁶⁸ Leeds, Local Migration Profile 2020, 9.

lidí přistěhovaných pro hrabství Yorkshire a Humber. V letech 2005–2006 tento počet vzrostl a činil téměř 19 000 a poté v letech 2006–2007 se zaregistrovalo více než 263 000, což znamenalo 9 % z celkového počtu nově příchozích ze zemí A8 v Anglii.⁶⁹ Východní rozšíření tak způsobilo migrační vlnu a změnu ve společnosti i v tomto městě. Migrace do města vstupuje ve dvou hlavních vlnách v roce 2004 a poté v roce 2013. Zasahuje tak do veřejného i politického života. Během recese v roce 2007 se městu dokonce dařilo mnohem lépe než ostatním městům. Po recesi se ale dlouho objevovala jistá deprivace, která měla za následek snížení mezd a neustále se měnící trh práce, kde v reakci na nové technologie přichází o práci nízkokvalifikovaní a částečně kvalifikovaní pracovníci. To bylo doprovázeno nárůstem vysoce ceněných pracovních míst v oblasti průmyslu a obchodu. Pracovní trh se měnil také v případě pracovních pozic založených na znalostech jedinců, ale i na méně kvalifikovaných pracovních místech s nižšími příjmy.⁷⁰

3.3 Společnost města Leeds

Ve městě je velmi důležité upozornit na problematiku týkající se zvětšující se propasti mezi bohatými a chudými v městě. Leeds je město plné investic podniků, maloobchodníků a developerů, kteří přinášejí městu zisky. Město je rozděleno do několika částí, kde jsou od sebe odlišeni, jak bohatí, tak chudí. V postupném procesu vývoje se od sebe oddělily některé čtvrti a postupovaly jiným vývojem. Chudí nebo hůře zaměstnaní byli častěji znevýhodňováni v porovnání s bohatými členy města. Nerovnost mezi bohatými a chudými v tomto městě byla velmi problematická. Více jak 28 000 lidí žilo v Leedsu v letech 2014–2015 v chudobě a odhaduje se, že 64 % těchto chudých pochází z pracujících rodin. Po celém městě jsou zanedbávané čtvrti, kde mají lidé nižší přístup ke zdravotnickému systému nebo dostupnému vzdělávání.⁷¹ Nerovnosti ve společnosti se často podepisují na nejchudší části obyvatelstva. Na podporu chudé menšiny existuje mnoho projektů, investorů a také charitativních organizací, snažících se chudou menšinu ve městě dotovat a rozdílnost ve společnosti snížit. Více než 17 000 lidí v Leedsu žilo v oblastech řadících se mezi nejchudší místa na celostátní úrovni. Znepokojivé na tomto faktu je, že se v těchto oblastech se zvýšenou chudobou zastavilo přirozené zvyšování průměrné

⁶⁹ Cook, Dwyer, Waite, *New Migrant Communities in Leeds*, 5.

⁷⁰ Ibid.

⁷¹ Ali Turner „Narrowing the Gap Between South Leeds & Its More Affluent Neighbours“ *Leeds List*, April 14, 2017.

délky života. Dle statistik z roku 2017 každé páté dítě ve městě vyrůstá v chudobě. Pokud dítě vyrůstá v chudobě, má to na jeho těle i duši celoživotní následky na jeho zdraví.⁷²

Co se týče složení migrantů, kteří do města přicházeli, byl velmi podobný jako v celém Spojeném království. Město bylo ovlivňováno také vnitřní migrací, která měnila strukturu obyvatelstva v jednotlivých regionech Spojeného království. Nejvíce zahraničních migrantů ze zemí A8 přichází do Leedsu z Polska, kdy bylo šestou nejoblíbenější destinací pro tento národ. Příchozí z Polska jsou zároveň nejpočetnější skupinou, která se v regionu Yorkshire a Humber registrovala. Další migranti přicházeli také z Lotyšska a Slovenska. Po rozšíření v roce 2004 sem přicházeli relativně mladí lidé, kdy 76 % z nich bylo ve věku 16–49 let.⁷³

Migranti, kteří byli z jiných států A8 jako byli slovenští nebo romští migranti měli pocit, že na pracovištích byli znevýhodňováni oproti polským protějškům. Domnívali se, že polští migranti v městských firmách zaujímají lepší postavení na trhu práce a mají lepší přístup k pracovním pozicím. Tím, že byla polská menšina jednou z největších, existovaly náborové agentury, které usnadňovaly pracovní migraci do Spojeného království. Tyto agentury byly i v tomto městě. Pro romské nebo slovenské migranty tyto zdroje pomoci neexistovaly. Je možné, že tito migranti tak byli ovlivněni rozdílnými přístupy na pracovištích a tím se vytvořily jisté nerovnosti mezi migranty ze zemí A8.⁷⁴

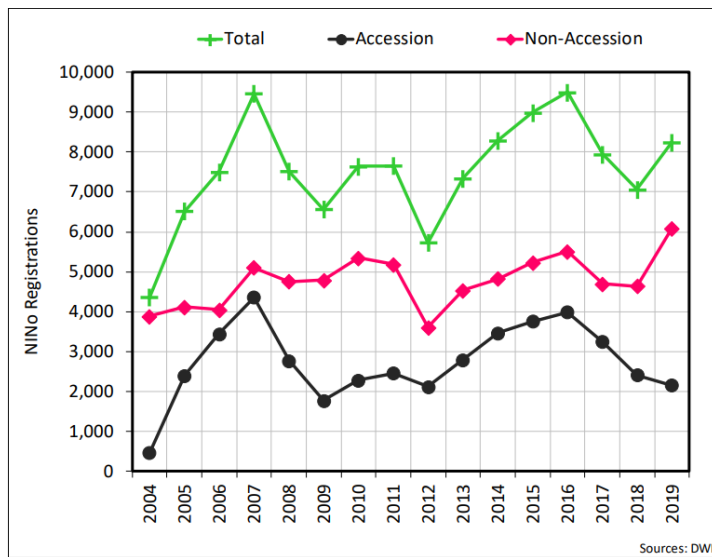
⁷² „Leeds Joint Strategic Assessment 2018“, Summary Report, 5–7.

⁷³ Joanne Cook, Peter Dwyer, a Louise Waite „The experiences of Accession 8 migrants in England: Motivations, work and agency,“ *International Migration* 49, nr. 2 (2010): 54-79, 76.

⁷⁴ Ibid.

3.4 Pracovní migrace ve městě Leeds

Obrázek 4: pracovní migrace do města Leeds 2004-2019 dle NINO⁷⁵



Zdroj: Leeds, Local Migration Profile 2020, Migration Yorkshire, Strategic leadership, local support.

Na obrázku 4 je zaznamenán graf, na kterém jsou zachyceny podrobnější informace o pracovní migraci v Leedsu v období 2004–2019, která je vyobrazena dle údajů národního pojištění. Graf popisuje jak výrazný a náhlý rozdíl přineslo rozšíření Unie ve městě. Na grafu můžeme také vidět, jakým způsobem dochází k nárůstu a poklesu dle tehdejších politických omezení, které jsou již v této práci popsány.⁷⁶ Graf znázorňuje počet migrantů žijících ve městě Leeds, kteří získali v tomto období národní pojištění (NINO). Tento graf také popisuje vliv přístupu východního rozšíření na město. A to poměrem mezi nově připojenými zeměmi do Evropské unie (černá křivka) a migranty z ostatních zemí (červená křivka). Zelená křivka znázorňuje součet obou těchto skupin.⁷⁷

Finanční služby a zpracovatelský průmysl ve městě zaměstnává více pracovní síly, než je celostátní průměr.⁷⁸ Ekonomika v Leedsu do roku 2016 prošla hospodářskou restrukturalizací. Začínala na průmyslovém základu a restrukturalizovala se k předním finančním oblastem v zemi. Pracovníci ze zemí A8 jsou často zaměstnáváni podobně jako v celém Spojeném království. Mnoho z nich bylo zaměstnáváno na dobu určitou na nízko

⁷⁵ Dle národního pojištění

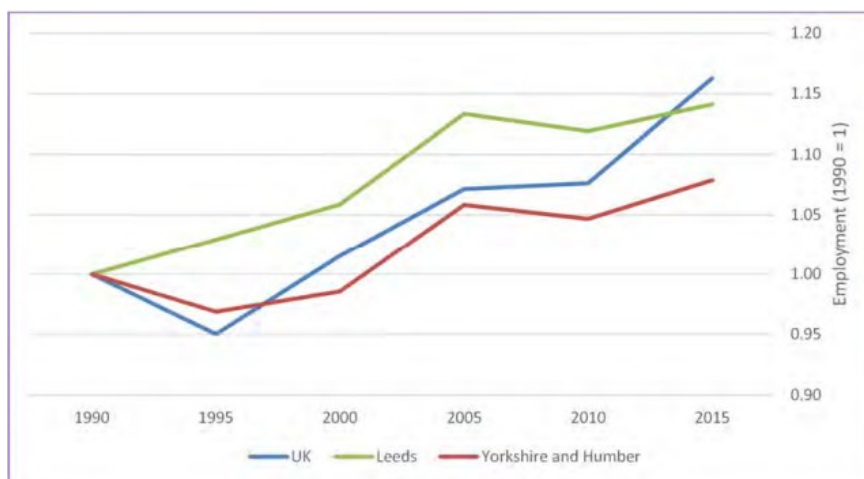
⁷⁶ Leeds, Local Migration Profile 2020, 23–25.

⁷⁷ Ibid., 16.

⁷⁸ LEEDS CITY REGION. Labour Market Analysis, LEP Employment and Skills Board (2012/13), 4-5.

kvalifikovaných pracovních pozicích. Postupně přecházeli na stabilnější pracovní poměr, kdy podepsali smlouvu na dobu neurčitou.⁷⁹

Obrázek 5: Zaměstnanost v Leedsu mezi lety 1990-2015



Zdroj: The economic prospects for the city of Leeds. <http://www.leedsgrowthstrategy.co.uk/wp-content/uploads/2017/08/CEG-Leeds-Economic-Prospects-Study-Full-report.pdf>

Na obrázku 5 můžeme vidět graf, jakým způsobem se vyvíjela zaměstnanost ve městě Leeds v porovnání se zaměstnaností ve Spojeném království v období 1990–2015. Z tohoto grafu je možné vyčíst, že od roku 1990 do roku 2015 byla zaměstnanost ve městě vždy vyšší, než je celostátní průměr. V období 2005-2015 bylo vytvořeno 15200 nových pracovních míst v městě Leeds.⁸⁰

Leeds je vyznaným městem zaměstnanosti. Pracovní místa se v období mezi lety 2009 a 2013 se počet pracovních míst zvýšil o 2,6 %. Navzdory všem pohybům na pracovním trhu, je v porovnání s ostatními městy na velmi vysoké zaměstnanosti v zemi. To i navzdory ekonomickému poklesu v zemi od roku 2010, který měl své vyvrcholení v letech 2014–2015, kdy se nezaměstnanost pohybovala kolem 9,5 %.⁸¹

Mzdy se pohybují na podobném principu ve městě jako v celé Velké Británii. Většina zaměstnanců jsou i ve městě Leeds zaměstnaných na plný úvazek, který se pohybuje 37,5-40 hodin týdně. Bylo zjištěno, že všichni pracovníci byli zaměstnáni na úrovni nebo nad úrovní minimální mzdy. Ve městě Leeds bylo zaměstnáno velké množství migrantů, kteří jsou zaměstnáváni převážně v nízkokvalifikovaných pozicích. Je ale důležité zmínit, že se

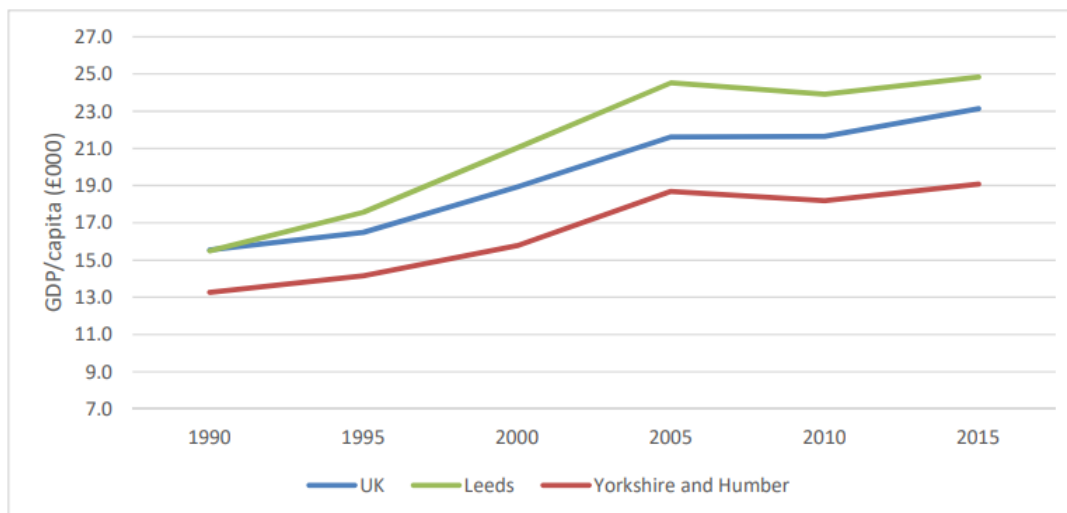
⁷⁹ Cook, Dwyer, Waite, *New Migrant Communities in Leeds*, 13–16.

⁸⁰ *The Economic Prospects For The City Of Leeds*, Cambridge Economic Associates, March 10, 2017, 13–15.

⁸¹ Janta, *Socio-economic inclusion of migrant EU workers in four cities*, 16.

na migranty velkém spoléhalo. Byli zařtnáni převážně v gastronomii, hotelnictví a pohostinství, kde obsazovali volná místa.⁸²

Obrázek 6: HDP per capita v Leedsu v letech 1990-2015



Zdroj: The economic prospects for the city of Leeds. <http://www.leedsgrowthstrategy.co.uk/wp-content/uploads/2017/08/CEG-Leeds-Economic-Prospects-Study-Full-report.pdf>

Na tomto obrázku 6 porovnávám HDP v Leedsu s HDP v UK a také Yorkshire a Humber. Leeds měl v období 1990-2015 vyšší HDP per capita, než je celostátní průměr. To odráží příznivý růst na počátku roku 2000. Jeho HDP na obyvatele je výrazně také nad regionálním průměrem. Velký vliv měla na zaměstnanost také ekonomická krize, která ovlivnila příchod migrantů do města ale i pokles HDP.⁸³

⁸² „The impacts of new A8 migration in Leeds”, 1–8.

⁸³ *The Economic Prospects For The City Of Leeds*, 16.

3.5 Bydlení a veřejné služby ve městě Leeds

Sociální začleňování je proces, který zajišťuje, aby občané měli příležitost začlenit do ekonomického, sociálního a také kulturního života v dané lokalitě. To se odráželo v pokusech o aktivní začleňování do společnosti, které bylo spojené se sociální soudržností, což bylo považováno za klíčovou složku spolu se sociálním kapitálem a mobilitou občanů. Zahrnuje tak sociální integraci nebo přístup na trh práce. Ve městě Leeds pracovní přistěhovalci zvyšují rozmanitost složení obyvatelstva a zvyšují potenciální ekonomické přínosy pro místní ekonomiku.⁸⁴ Vztahy mezi obyvateli města a nově příchozími se postupně vyvíjely, zlepšovaly, ale ve společnosti byly velká procenta předsudků, a to jak ze strany místních pracovníků, tak i ze strany přistěhovalců. Neochota integrace a napětí ve společnosti bylo způsobené strachem o pracovní pozice, pocitem nedostatku a nerovnosti v oblasti veřejných služeb a také sociálních dávek. Této situaci nepřispívala ani podpora ze strany zaměstnavatelů, kdy si u zaměstnanců ze zemí A8 všimli pracovní morálky, která se projevovala vyšší produktivitou a také ochotou pracovat intenzivněji a důsledněji než britští občané na stejných pracovních pozicích. To způsobilo napětí na lokálních úrovních, kdy se rodilí Britové domnívali, že zaměstnavatelé dávají přednost na pracovním trhu migrujícím pracovníkům a očekávají od nich vyšší nasazení.⁸⁵

Migrace je často spojovaná s debatami o soudržnosti společenství na lokální úrovni. Lidé se často snažili zajistit dobré sousedské a komunitní vztahy i přes zvýšenou migraci, určitou antipatii nebo závist. Bylo potřeba, aby bylo pro migranty bylo zajištěno dostatek kvalitních a cenově dostupných bytů. V tomto případě je možné chránit životní prostředí a respektovat identitu komunit ve městě.⁸⁶ To bylo velmi komplikované, jelikož lokální úřady často neměly dostatek informací a údajů o počtu přistěhovalců na lokální úrovni. V posledních letech se skladba vlastníků bytů výrazně změnila. Dle údajů ze sčítání lidu roku 2011 naznačovali nárůst soukromého sektoru, kdy se mezi lety 2001 a 2011 téměř zdvojnásobil.⁸⁷

Bydlení ve městě Leeds bylo rozhodně cenově dostupnější než bydlení v hlavním městě Velké Británie. Zvýšená migrace do města do jisté míry ovlivnila také ceny bytů a

⁸⁴ Janta, *Socio-economic inclusion of migrant EU workers in four cities*, 16, 17.

⁸⁵ *Ibid.*, 58, 59.

⁸⁶ *LEEDS CITY REGION. Labour Market Analysis*, 4.

⁸⁷ „Leeds Joint Strategic Assessment 2018“, Summary Report, 9–11.

vzrůstající náklady.⁸⁸ Také na některé služby ve městě ze strany migrantů byly zvýšené nároky, a to zejména na zdravotnické služby nebo vzdělávací instituce. K této rostoucí poptávce po službách došlo v době, kdy byly zdroje omezené, což vedlo k dalšímu napětí mezi místními. Někteří pracovníci si také stěžovali na špatné podmínky na pracovišti. Opět zde hraje velkou roli skutečnost, že migranti přicházející do země jsou většinou mladí lidé, kteří nepotřebují intenzivní zdravotnickou péči. Druhý velmi důležitý faktor, který hraje roli, že lidé ze zemí A8, kteří pracují ve městě Leeds se raději obrátí na zdravotnické služby v jejich domovině. Vracejí se tak za lékaři do země svého původu. Existují důkazy, že někteří členové zavedených komunit v Leedsu se domnívali, že migranti získávali přednostní zacházení, pokud jde o některé sociální služby. To bylo důvodem dalšího pnutí ve společnosti.⁸⁹

Velkou roli v přístupu k jednotlivcům hraje také znalost anglického jazyka, kdy je mezi obyvateli města a nově příchozími jazyková bariéra. Nemohou se tak ohradit v případě, že jsou nespokojeni s podmínkami nebo přístupem zaměstnavatele. Mnoho zaměstnanců se snažilo vyvíjet a zlepšit svou angličtinu, aby se mohli ucházet o lepší pracovní podmínky. Znalost jazyka také pomáhá začlenit jednotlivce lépe do společnosti. Podniky a zaměstnanci ve městě nesou lokální odpovědnost za vzdělávání svých zaměstnanců. Nabízeli nabídku příležitostí k učení se jazyka na pracovišti a k dalšímu vzdělání. Školení pro zaměstnance bylo často nedostačující pro potřeby zaměstnanců a migranti tak potřebovali vynakládat větší finance za poskytovatele služeb v případě tlumočení. Občané města Leeds byli velmi skeptičtí k nově příchozím a měli pocit, že s migranty musí bojovat o pracovní místa, příležitosti a podpory ze strany státu.⁹⁰

⁸⁸ Cook, Dwyer, Waite, *New Migrant Communities in Leeds*, 16–39.

⁸⁹ „The impacts of new A8 migration in Leeds“, 5.

⁹⁰ Janta, *Socio-economic inclusion of migrant EU workers in four cities*, 13–14.

Závěr

Vliv migrace na Velkou Británii byl komplexní a velmi rozsáhlý. Migrace určitým způsobem ovlivnila ekonomické, sociální i politické aspekty života v zemi. V této práci bylo vyobrazeno, jaký způsobem měla vliv jak na Británii, tak na město Leeds.

V této práci je vyobrazen vliv migrace na pracovní trh Velké Británie velmi pozitivně. Pracovníci, kteří do země přicházeli měli tendenci vyplňovat mezery na pracovním trhu a pracovali intenzivněji než rodilí Britové. Tito nově příchozí také měli v průměru nižší mzdy, než pracovníci narození ve Spojeném království navzdory jejich lepšímu vzdělání a vyšší kvalifikovanosti. Migrující pracovníci ze zemí A8, byli díky svému postavení čistými přispěvateli do veřejných financí. Měli také vyšší míru participace pracovní síly na trhu, a pozitivně ovlivnili fiskální ekonomiku. V této práci je také nastíněno, jakým způsobem migrující lidé ze zemí A8 přistupovali k veřejným službám, jako je zdravotnictví nebo získání sociálního bydlení, které bylo pro příchozí téměř nemožné získat, a tak si pronajímali bytové jednotky, v soukromých nájemníků. Tyto skutečnosti vykreslují velmi pozitivní obraz migrace A8 do Spojeného království. A to z toho důvodu, že vysoce vzdělaní mladí lidé vstupovali do Spojeného království převážně za prací, a tak přispívali do státní kasy i daňového systému.

Konkrétní a lokální zaměření této práce jsou soustředěny na město Leeds. Přistěhovalci ze zemí A8 se do země stěhovali za účelem odlišných motivací, než migranti z Evropské unie před rokem 2004. Migrace tak byla vnímána především na lokální úrovni jako jsou městské úřady nebo městské rady. Město Leeds a místní orgány migrační vlna překvapila, jelikož mnoho lidí sem přicházelo za svými rodinami, ale i z hlavního města Londýna, který byl pro některé migranty přeplněným a hlučným místem. Lidé byli také motivováni spoluobčany z rodných zemí, kteří se přesunuli právě do Leedsu. Složení obyvatelstva ve městě je velmi podobné celému Spojenému království. Nejvíce migrantů do země přicházelo z Polska, Lotyšska a Slovenska. V Leedsu je zaměstnáváno dokonce více pracovní síly, než je celostátní průměr. Navzdory pohybu na pracovním trhu je toto město v porovnání s ostatními britskými městy na velmi vysoké úrovni zaměstnanosti. HDP města je také výrazně nad regionálním průměrem.

Práce je zaměřená také na začleňování jedinců do sociálního a kulturního života v dané lokalitě. Vztahy mezi nově příchozími a původními obyvateli byly velmi komplikované,

jak ze strany Britů, tak i nově příchozích. Velkou roli v tomto případě hraje také jazyková bariéra nebo konkurence na pracovním trhu.⁹¹

⁹¹ Studiografix, „Leeds – město plné turistů a přistěhovalců | Rádi cestujeme | nejen levné letenky, ubytování, zimní pobyty“.

Summary

The impact of migration on the UK has been complex and wide-ranging. Migration has in some ways affected economic, social and political aspects of life in the country. This thesis has depicted the ways in which it has affected both Britain and the city of Leeds.

This thesis has portrayed the impact of migration on the UK labour market in a very positive way. Workers who came to the country tended to fill gaps in the labour market and worked harder than native Britons. These new arrivals also had on average lower wages than UK-born workers despite their better education and higher skills. Migrant workers from the A8 countries, by virtue of their status, were net contributors to the public finances. They also had higher labour force participation rates, and had a positive impact on the fiscal economy. This paper also outlines how migrants from the A8 countries accessed public services such as health care or obtaining social housing, which was almost impossible for newcomers to obtain, and so they rented housing units, in private renters. These facts paint a very positive picture of A8 migration to the UK. This was because highly educated young people were entering the UK largely to work, and so contributing to the public purse and the tax system.

The specific and local focus of this thesis is on the city of Leeds. Immigrants from the A8 countries moved to the country for different motivations than migrants from the European Union before 2004. Migration was thus perceived primarily at a local level such as local authorities or city councils. The city of Leeds and local authorities were surprised by the migration wave, as many people came here to visit their families, but also from the capital city of London, which was a crowded and noisy place for some migrants. People were also motivated by fellow nationals from their home countries who had moved to Leeds. The composition of the population in the city is very similar to the UK as a whole. Most migrants to the country came from Poland, Latvia and Slovakia. Leeds employs an even larger workforce than the national average. Despite the movement in the labour market, the city has a very high level of employment compared to other UK cities. The city's GDP is also well above the regional average.

The work also focuses on the inclusion of individuals in the social and cultural life of the locality. Relationships between the newcomers and the original inhabitants have been very

complicated, both from the British and the newcomers. Language barriers or competition in the labour market also played a large role in this case.

Použitá literatura

Migration Observatory. „About The Migration Observatory“, <https://migrationobservatory.ox.ac.uk/about/>. (staženo 1. květen 2022)

G. Alberti, Z. Ciupijus, C. Forde, H. Lewis, R. MacKenzie, R. Mas Giralt, L. Waite, „Migration: challenging the debate and developing a positive agenda around migration in the Yorkshire region, Summary of Roundtable Event, published by University of Leeds“, University of Leeds: CERIC, July 2015.

Rhys Andrews, George Boyne, Larry O' Toole, Kenneth Meier, Richard Walker, "Managing migration? EU enlargement, local government capacity and performance in England," *Public Administration* 91, nr. 1 (August 30, 2013): 174-194.

Ken Clark, Stephen Drinkwater, John Eade, a Michal Garapich. „EU Migration and the Transformation of the UK Labour Market in the Twenty-First Century“.

Joanne Cook, Peter Dwyer, a Louise Waite „The experiences of Accession 8 migrants in England: Motivations, work and agency," *International Migration* 49, nr. 2 (2010): 54-79.

Joanne Cook, Peter Dwyer, Luise Waite, *New Migrant Communities in Leeds*, A Research Report Commissioned by Leeds council, Juli 2008.

Ian M. Cook, *Pracovní migrace a systémy sociálního zabezpečení: Velká Británie*, Multikulturální centrum (Praha: PROGRESS 2007-2013).

Ciaran Devlin and Olivia Bolt, *Impacts of Migration on UK Native Employment: An Analytical Review of the Evidence*, Department for Business, Innovation and Skills, Home Office, March 2014, https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/287287/occ109.pdf. (staženo 13. dubna 2022)

Christian Dustmann, Tommaso Frattini, Caroline Halls, „Assessing the Fiscal Costs and Benefits of A8 Migration to the UK", *Fiscal Studies. The Journal of Applied Public Economics* 31, nr. 1 (March 2010): 1-41, <https://doi.org/10.1111/j.1475-5890.2010.00106.x>.

Christian Dustmann, Tommaso Frattini, Caroline Halls, „The fiscal effects of A8 migration to the UK". *VoxEU.org* (blog), 8. srpen 2009. <https://voxeu.org/article/fiscal-effects-a8-migration-uk>. (staženo 14. dubna 2022)

Andrew Geddes, *The European Union and British Politics (Contemporary Political Studies)* (Palgrave Macmillan, 2003).

Emma Gillingham, *Understanding A8 migration to the UK since Accession*, Office for National Statistics (November 2010).

How will Brexit affect migration from the EU's A8 countries? | The Political Studies Association (PSA). „How Will Brexit Affect Migration from the EU's A8 Countries? | The Political Studies Association (PSA)". Viděno 22. duben 2022. <https://www.psa.ac.uk/psa/news/how-will-brexite-affect-migration-eus-a8-countries>.

Barbara Janta, Joanna Hofman, Emma Harte, Hoorens Stijn Socio-economic inclusion of migrant EU workers in four cities, City report Leeds, RAND Europe, May 2015.

„Leeds Joint Strategic Assessment 2018", Summary Report, <https://observatory.leeds.gov.uk/wp-content/uploads/2019/04/Leeds-JSA-2018-Summary-Report.pdf>. (staženo 13. březem 2022)

Ian Kershaw, *Roller-Coaster: Europe, 1950-2017* (London: Allen Lane, an imprint of Penguin Books, 2018).

Leeds, Local Migration Profile 2020, Migration Yorkshire, Strategic leadership, local support.

LEEDS CITY REGION. *Labour Market Analysis*, LEP Employment and Skills Board (2012/13),

https://www.westyorkshirecolleges.co.uk/uploads/west_yorkshire_consortium_of_colleges/files/LCR-Labour-Market-Analysis-Report.pdf. (staženo 25. dubna 2022)

Simonetta Longhi, Magdalena Rokicka, "European immigrants in the UK before and after the 2004 enlargement: Is there a change in immigrant self-selection?," CReAM Discussion Paper 32, nr. 12, Centre for Research and Analysis of Migration, (Department of Economics, University College London: 2012,

<https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.1090.6991&rep=rep1&type=pdf>.

David McCollum et al., *Spatial, Sectoral and Temporal Trends in A8 Migration to the UK 2004-2011 Evidence from the Worker Registration Scheme*, ESRC Centre for Population Change Working Paper Number 17, Economic and Social Research Council (March 2012).

„Migrant workers and the labour market.pdf". Viděno 1. květen 2022.

https://webarchive.nationalarchives.gov.uk/ukgwa/20140703003045mp_/http://readingroom.lsc.gov.uk/lsc/National/nat-migrantworkersandthelabourmarket.pdf.

„NEW_MIGRANT_COMMUNITIES_IN_LEEDS.pdf". Viděno 13. duben 2022.

https://usir.salford.ac.uk/id/eprint/12804/1/NEW_MIGRANT_COMMUNITIES_IN_LEEDS.pdf.

Tejvan Pettinger, „High Immigration Boosts Real GDP", Economicshelp, 6 October 2015, <https://www.economicshelp.org/blog/14727/economics/high-immigration-boosts-real-gdp/>. (staženo 22. dubna 2022)

„Pulling power: Why are EU citizens migrating to the UK?“, The Migration Observatory at the University of Oxford, April 13, 2016,

<https://migrationobservatory.ox.ac.uk/resources/commentaries/pulling-power-eu-citizens-migrating-uk/>. (staženo 2. dubna 2022)

David Robinson, *New immigrants and migrants in social housing in England*, Centre for Regional Economic and Social Research Sheffield Hallam University, Local Government Association (April 1, 2008).

Tereza Rejšková „Velká Británie“, Interkulturní práce, <https://interkulturniprace.cz/oplzz/interkulturni-mediace/zahranici/velka-britanie/>. (staženo 22. dubna 2022.)

Martin Ruhs, Dr Carlos Vargas-Silva „The Labour Market Effects of Immigration“, The Migration Observatory at the University of Oxford, February 18, 2020, <https://migrationobservatory.ox.ac.uk/resources/briefings/the-labour-market-effects-of-immigration/> (staženo 22. dubna 2022)

John Springford, *Is Immigration a Reason for Britain to Leave the EU?*, The Commission on the UK and the Single Market, Centre for European Reform, October 2013.

Madeleine Sumption, Dr Carlos Vargas-Silva, „Net migration to the UK“, The Migration Observatory at the University of Oxford, March 29, 2020, <https://migrationobservatory.ox.ac.uk/resources/briefings/long-term-international-migration-flows-to-and-from-the-uk/>. (staženo 14. dubna 2022.)

Luděk Šídlo, Boris Burcin eds., *Migrace a demografické výzvy*, Sborník vybraných příspěvků z XLVI. konference České demografické společnosti, Česká demografická společnost (Praha, 2016).

„The impacts of new A8 migration in Leeds,“ *The Yorkshire and Humber Regional Review*, Summer 2008.

The Economic Prospects For The City Of Leeds, Cambridge Economic Associates, March 10, 2017, <http://www.leedsgrowthstrategy.co.uk/wp-content/uploads/2017/08/CEG-Leeds-Economic-Prospects-Study-Full-report.pdf>. (staženo 25. dubna 2022)

Ali Turner „Narrowing the Gap Between South Leeds & Its More Affluent Neighbours" *Leeds List*, April 14, 2017, <https://llwp4.localhost/opinion/narrowing-the-gap-between-south-leeds-its-more-affluent-neighbours/>.

„UK Perspectives 2016: International migration to and from the UK - Office for National Statistics", Office for National Statistics, May 26, 2016, <https://www.ons.gov.uk/peoplepopulationandcommunity/populationandmigration/populationestimates/articles/ukperspectives2016internationalmigrationtoandfromtheuk/2016-05-26>. (staženo 22. dubna 2022)

Jan Váška, *New Labour, Británie a svět: Ideový rámeček britské zahraniční politiky za vlády Tonyho Blaira a Gordona Browna* (Praha: Karolinum 2018).

Seznam grafů

Graf č. 1: Migrace do Velké Británie, zdroje: The Migration Observatory, Office for National Statistics, <https://migrationobservatory.ox.ac.uk/resources/briefings/long-term-international-migration-flows-to-and-from-the-uk/>

Graf č. 2: Imigrace do Velké Británie dle občanů EU , zdroje: The Migration Observatory, Office for National Statistics, <https://migrationobservatory.ox.ac.uk/resources/briefings/long-term-international-migration-flows-to-and-from-the-uk/>

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Hrubý domácí produkt v letech 2005–2015, zdroj: High Immigration Boost Real GDP. Dostupné z: <https://www.economicshelp.org/blog/14727/economics/high-immigration-boosts-real-gdp/>

Obrázek č. 2: Členění přistěhovalců do země dle regionů v období 2004-2011, zdroj: Centre for population Change. https://www.cpc.ac.uk/docs/2012_WP17_Spatial_Sectoral_and_Temporal_Trends_in_A8_Migration_McCollum_et_al.pdf

Obrázek č. 3: Graf vývoje přistěhovalectví ve městě Leeds 2004-2019, zdroj: <file:///C:/Users/janim/Downloads/leedslmp-2020.pdf>

Obrázek č. 4: Pracovní migrace do města Leeds 2004-2019 dle NINO

Obrázek č. 5: Zaměstnanost v Leedsu mezi lety 1990-2015, zdroj: The economic prospects for the city of Leeds. <http://www.leedsgrowthstrategy.co.uk/wp-content/uploads/2017/08/CEG-Leeds-Economic-Prospects-Study-Full-report.pdf>

Obrázek č. 6: HDP per capita v Leedsu v letech 1990-2015, zdroj: The economic prospects for the city of Leeds. <http://www.leedsgrowthstrategy.co.uk/wp-content/uploads/2017/08/CEG-Leeds-Economic-Prospects-Study-Full-report.pdf>

Seznam Tabulek

Tabulka č. 1: Registrovaní dle WRS v jednotlivých pracovních odvětvích, zdroje: Centre for population Change.

https://www.cpc.ac.uk/docs/2012_WP17_Spatial_Sectoral_and_Temporal_Trends_in_A8_Migration_McCollum_et_al.pdf

Tabulka č. 2: Přistěhovalci ze zemí A8 a rodilí příslušníci státu v období 2004-2009, zdroje: Institute for Fiskal studies

<https://www.ucl.ac.uk/~uctpb21/Cpapers/DustmannFrattiniHalls2010.pdf>

Tabulka č. 3: Fiskální dopady migrace 2004-2009, zdroje: Dustmann, Frattini, a Halls, „The fiscal effects of A8 migration to the UK”

Teze Bakalářské práce

TEZE bakalářské práce
Jméno: Jana Mužíková
E-mail: 34958246sv.cuni.cz
Semestr: ZS 2020/2021
Akademický rok: 2021/2022
Název práce: Vliv východního rozšíření Evropské unie v roce 2004 na pracovní trh Velké Británie: případ města Leeds
Předpokládaný termín ukončení (semestr, školní rok): Letní semestr 2022
Vedoucí bakalářského semináře: PhDr. David Emler, Ph.D.
Vedoucí práce: Mgr. Jan Váška, Ph.D.
V čem se oproti původnímu zadání změnil cíl práce? Práci jsem původně chtěla zaměřit na Imigraci do Spojeného království Velké Británie jako celku. To se ukázalo jako téma velmi rozsáhlé, a z tohoto důvodu byla potřeba se zaměřit na určitou problematiku. Téma bakalářské práce jsem tedy zúžila vliv východního rozšíření Evropské unie na společnost Velké Británie. Jako lokální případ jsem si zvolila město Leeds. Cílem své práce jsem si zvolila zodpovězení výzkumné otázky, která zní: K jakým socioekonomickým změnám došlo ve Velké Británii po východním rozšíření Evropské unie v roce 2004?
Jaké změny nastaly v časovém, teritoriálním a věcném vymezení tématu? Co se týče časového vymezení práce, zvolila jsem si rok 2004-2011. V roce 2004 byla Evropská unie rozšířena o dalších 10 členů. V roce 2011 došlo ke změnám na pracovním trhu, bylo ukončeno WRS, bylo ukončeno přechodné období. V případě teritoriálního vymezení se soustředí na území Velké Británie a konkrétně na město Leeds. V případě věcného vymezení tématu se soustředí na pracovní migranty, kteří využili možnost volného pohybu do Velké Británie. Tyto pracovníky porovnáám ve mnou zvolených sektech. V případě příchozích přistěhovalců se soustředí především na přistěhovalce ze zemí A8 Na země A8 se totiž Velká Británie rozhodla neuvolat ekonomická omezení jako jedna z mála zemí Evropské unie.
Jak se proměnila struktura práce (vyjádřete stručným obsahem)? Struktura práce se proměnila spolu s vývojem tématu. OBSAH <ol style="list-style-type: none">1. Migrace v kontextu Spojeného království2. Vliv migrace na pracovní trh3. Vliv východního rozšíření Evropské unie na město Leeds
Jakým vývojem prošla metodologická koncepce práce?

<p>Práce byla změněna z analýzy politické debaty na případovou studii. Kdy se zaměřuji na v užších souvislostech na vliv migrace na pracovní trh Velké Británie.</p>		
<p>Které nové prameny a sekundární literatura byly zpracovány a jak tato skutečnost ovlivnila celek práce?</p> <p>Právě literatura, jak už primární, tak i sekundární ovlivnila vývoj mé bakalářské práce. V zimním semestru roku 2021 jsem velmi zkoumala prameny, týkajících se dopadů migrace po roce 2004 na Velkou Británii. To bylo také jedním z důvodů, proč jsem se od svého původního tématu odklonila.</p>		
<p>Charakterizujte základní proměny práce v době od zadání projektu do odevzdání tezí a pokuste se vyhodnotit, jaký pokrok na práci jste během semestru zaznamenali (v bodech):</p> <ul style="list-style-type: none"> - zúžení tématu - specifikace teritoriálního zaměření - zúžení časového záběru na roky 2004-2010 - zaměření se na jednotlivé problematiky (pracovní příležitosti, ceny bydlení, sociální ochrany pro zaměstnance, sociální služby pro nově příchozí) 		
<p>Podpis studenta a datum: Jana Mužíková 27.4.2022</p>		
Schváleno:	Datum	Podpis
Vedoucí práce		
Vedoucí bakalářského semináře		